

SINTEZA

Obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1007/2014

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică		
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (aviz nr. 07/01-03/14/164 din 16.02.2026)	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Ministerul Apărării al Republicii Moldova (aviz nr. 11/258 din 18.02.2026)	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Ministerul Energiei al Republicii Moldova (aviz nr. 05-405 din 24.02.2026)	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova (aviz nr. 17-364 din 24.02.2026)	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova (aviz nr. 18-9/476 din 19.02.2026)	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova (aviz nr. 42/676 din 23.02.2026)	I. Obiecții și propuneri de ordin conceptual. 1. Urmare analizei proiectului se constată că acesta nu reglementează în mod expres aplicarea în timp a modificărilor propuse, respectiv nu precizează dacă noile prevederi sunt aplicabile tuturor doctoranzilor, inclusiv celor deja înmatriculați, ori exclusiv persoanelor admise ulterior intrării în vigoare a hotărârii. În lipsa unei asemenea clarificări, se creează incertitudine cu privire la regimul juridic aplicabil și la uniformitatea practicii instituțiilor organizatoare de studii superioare de doctorat. Instituirea unor prevederi exprese în acest sens este necesară pentru a asigura coerența, previzibilitatea și aplicarea unitară a reglementărilor proiectului.	Se acceptă. În vederea asigurării clarității privind aplicarea în timp a modificărilor propuse și pentru evitarea unor interpretări neuniforme în practică, proiectul va fi completat cu o prevedere tranzitorie care să reglementeze regimul juridic aplicabil studenților-doctoranzi înmatriculați anterior intrării în vigoare a hotărârii. În acest sens, în textul hotărârii Guvernului se va introduce prevederea: „Studenții-doctoranzi înmatriculați anterior intrării în vigoare a prezentei hotărâri își continuă studiile, inclusiv

		finalizarea și susținerea publică a tezei de doctorat, potrivit prevederilor legale aplicabile la data înmatriculării.”
	<p>2. În urma examinării proiectului se constată că subpct. 3.1. din Nota de fundamentare nu reflectă în mod deplin cerințele privind conținutul și structura acesteia, în partea ce vizează descrierea obiectivelor urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate, principalele prevederi și elementele noi, modificările propuse, precum și rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ. Obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp. Se vor explica detaliat prevederile proiectului și elementele noi care se conțin în cuprinsul acestuia, astfel încât să fie posibilă identificarea sensului și necesității modificării actuale sau instituirii a noilor norme juridice, precum și identificării normelor juridice și a voinței autorului. În consecință, se impune completarea subpct. 3.1. din Nota de fundamentare cu argumentarea detaliată a fiecărei modificări propuse, inclusiv a excluderilor operate, cu indicarea obiectivului urmărit, a impactului juridic și instituțional, precum și a rezultatelor scontate după adoptarea actului normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Subpct. 3.1. din Nota de fundamentare a fost ajustat după cum urmează: „Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1007/2014 are drept scop modernizarea, armonizarea și alinierea cadrului normativ privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, la standardele europene actuale și la necesitățile sistemului național de învățământ superior și cercetare.</p> <p>În acest context, proiectul urmărește realizarea următoarelor obiective și soluții principale:</p> <p>1. Ajustarea cadrului normativ privind admiterea la studiile superioare de doctorat, prin renunțarea la competiția de granturi doctorale și aprobarea de către Guvern a planului de admitere la studiile superioare de doctorat prin comanda de stat. Această modificare este determinată de necesitatea asigurării unui mecanism unitar și predictibil de planificare a formării doctoranzilor finanțați de la bugetul de stat. Prin aprobarea anuală de către Guvern a planului de admitere se asigură corelarea locurilor bugetare cu prioritățile strategice naționale și cu capacitatea reală de organizare a programelor de doctorat. Rezultatul urmărit este instituirea, începând cu anul de studii 2026–2027, a unui mecanism transparent și predictibil de admitere.</p> <p>2. Consolidarea organizării instituționale a studiilor doctorale, prin clarificarea rolurilor și responsabilităților actorilor implicați, a structurii de conducere și a mecanismelor de funcționare a consorțiilor doctorale, inclusiv prin precizarea atribuțiilor Consiliului științific, Consiliului școlii doctorale, directorului școlii doctorale și Comisiei de îndrumare. Intervenția normativă este determinată de necesitatea eliminării suprapunerilor de</p>

		<p>competență și a interpretărilor divergente privind atribuțiile structurilor de conducere ale școlilor doctorale, precum și de necesitatea asigurării unei aplicări unitare a cadrului normativ la nivelul instituțiilor organizatoare de studii superioare de doctorat.</p> <p>3. Actualizarea prevederilor privind drepturile și obligațiile studentului-doctorand și conducătorului de doctorat. Modificările propuse urmăresc corelarea prevederilor existente cu cadrul legislativ actual și pentru clarificarea raporturilor juridice dintre studentul-doctorand, conducătorul de doctorat și instituția organizatoare. Totodată, sunt consolidate obligațiile privind monitorizarea progresului academic și respectarea normelor de etică și integritate academică.</p> <p>4. Stabilirea unor norme clare privind schimbarea conducătorului, comisia de îndrumare și soluționarea conflictelor; introducerea obligațiilor legate de etică și integritate academică. Modificarea are ca scop reglementarea expresă a procedurilor aplicabile în cazul schimbării conducătorului de doctorat, al funcționării comisiei de îndrumare și al soluționării situațiilor conflictuale. Rezultatul urmărit este asigurarea stabilității procesului de formare doctorală și consolidarea responsabilității academice.</p> <p>5. Completarea cu un nou tip de program de doctorat – doctoratul industrial, care pune accent pe conexiunea dintre studentul-doctorand, instituția de învățământ superior și mediul industrial. Programul de doctorat industrial are drept scop promovarea cercetării cu perspective comerciale și asigură accesul la competențe și infrastructuri de cercetare din mediul economic, facilitând transferul de cunoștințe între instituțiile de învățământ superior și companiile din sectorul/mediul industrial. Măsura este în concordanță cu orientările europene privind consolidarea legăturii dintre cercetare, inovare și</p>
--	--	---

		<p>competitivitate, precum și cu obiectivele Spațiului European al Cercetării privind transferul de cunoștințe și cooperarea mediului academic cu mediul de afaceri. Rezultatul urmărit este stimularea cercetării aplicative, creșterea relevanței socio-economice a studiilor doctorale și facilitarea transferului de cunoștințe către mediul industrial.</p> <p>6. Ajustarea, reformularea, clarificarea unor termeni deja existenți în Regulament precum și introducerea altor noi, în vederea asigurării unei mai bune coerențe terminologice și a unei aplicări uniforme a prevederilor reglementate. Proiectul hotărârii Guvernului urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, întrucât se propune modificarea procedurii de admitere la studii superioare de doctorat, ciclul III, potrivit căreia Ministerul Educației și Cercetării, prin consultare cu instituțiile de învățământ superior și ministerele în subordinea cărora sunt instituții organizatoare de studii superioare de doctorat, propune anual, spre aprobare Guvernului planul de admitere la studii superioare de doctorat cu finanțare bugetară (comanda de stat).</p>
	<p>II. Obiecții și propuneri de ordin tehnic și de conținut.</p> <p>1. Pct. 1.4 lit. f) se propune expunerea în următoarea redacție: „instituție organizatoare de doctorat – instituție de învățământ superior, consorțiu sau parteneriat național ori internațional care deține dreptul legal de organizare a studiilor superioare de doctorat și desfășoară programe doctorale supuse evaluării externe a calității, realizate conform cadrului normativ aplicabil”, pentru evitarea tautologiei („acreditată... în domenii acreditate”);</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Pct. 3¹ lit. f) va avea următorul conținut: „ f) instituție organizatoare de doctorat – instituție de învățământ superior, consorțiu sau parteneriat național ori internațional care deține dreptul legal de organizare a studiilor superioare de doctorat și desfășoară programe doctorale supuse evaluării externe a calității, realizate conform cadrului normativ aplicabil.”.</p>
	<p>2. Pct. 1.61 din proiect care vizează modificarea pct. 165¹ din Regulament se propune expunerea în următoarea redacție: „În scopul îmbunătățirii calității, teza de doctorat se transmite spre examinare Seminarului Științific de Profil (în continuare – SŞP) până la desfășurarea susținerii publice”;</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Modelul de organizare a studiilor doctorale este fundamentat pe autonomia instituțională și pe responsabilitatea internă pentru asigurarea calității. În acest context, instituirea la nivel național a unei etape</p>

		<p>suplimentare obligatorii, precum Seminarul Științific de Profil, nu se justifică. Totodată, cadrul normativ propus nu împiedică instituțiile organizatoare de doctorat să prevadă, în exercitarea autonomiei universitare, prin regulamentele proprii, mecanisme suplimentare de evaluare internă a tezei, inclusiv organizarea unor seminare științifice de profil, dacă acestea sunt considerate necesare pentru asigurarea calității programelor doctorale.</p>
	<p>3. Pct. 1.62 din proiect care vizează modificarea pct. 165² din Regulament se propune expunerea în următoarea redacție: „SȘP în urma examinării tezei de doctorat va transmite școlii doctorale o notă informativă asupra tezei, cu observații și propuneri privind îmbunătățirea calității acesteia”;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Având în vedere că propunerea de a include Seminarul Științific de Profil în Regulament ca etapă obligatorie nu a fost acceptată, includerea acestei propuneri nu este justificată.</p>
	<p>4. Se propune completarea pct. 165 din Regulament cu două subpuncte, cu următorul conținut: „165³. Componenta nominală a SȘP este aprobată de către consiliul științific al instituției organizatoare de doctorat la propunerea consiliului școlii doctorale”;</p> <p>165⁴. Constituirea și funcționarea SȘP se desfășoară în baza procedurilor și regulamentelor instituționale aprobate de către Senatul instituției”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul nu prevede Seminarul Științific de Profil ca etapă obligatorie în procedura de evaluare a tezei de doctorat. În consecință, reglementarea la nivel național a componentei și modului de constituire și funcționare a acestuia nu se justifică. Instituțiile organizatoare de doctorat pot stabili asemenea mecanisme prin regulamentele instituționale, în exercitarea autonomiei universitare.</p>
	<p>III. Obiecții și propuneri de tehnică legislativă.</p> <p>1. În tot conținutul proiectului din sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>- Punctul 6 va avea următorul conținut:</p> <p>„6. Programelor de studii superioare de doctorat, ciclul III le corespund 180 de credite transferabile de studiu rezultate prin cuantificarea efortului depus de studentul-doctorand la parcurgerea programului de pregătire avansată și/sau parcurgerea programului de cercetare materializată prin articole publicate, rapoarte de cercetare susținute și aprobate în cadrul școlii doctorale, participarea cu lucrări la conferințe științifice, obținerea de titluri de proprietate intelectuală și altele asemenea, precum și prin susținerea publică cu succes a tezei de doctorat. Modul de alocare a creditelor de studiu este stabilit de Consiliul școlii</p>

		<p>doctorale în conformitate cu legislația, și aprobat de Consiliul științific al instituției, care organizează studii superioare de doctorat.”;</p> <p>- Punctul 163 va avea următorul cuprins”</p> <p>„163. Tezele de doctorat împreună cu anexele acestora sînt documente publice și se redactează și în format digital. În domeniul artelor, tezele de doctorat vor fi însoțite de înregistrarea pe suport digital a creației artistice originale. Teza de doctorat și anexele sale se publică pe un site administrat de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice, cu respectarea legislației privind drepturile de autor.”;</p> <p>- Punctul 180 va avea următorul cuprins:</p> <p>„180. Organizația din domeniile cercetării și inovării care a aprobat conferirea titlului științific depune la autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice dosarul pentru confirmarea titlului științific. În baza confirmării de către aceasta a titlului științific de doctor, organizația eliberează diploma de doctor în științe.”.</p>
	<p>2. La pct. 1.36.2. din proiectul hotărârii Guvernului, este utilizată abrevierea „EQAR” fără a fi explicată în text, or, potrivit art. 54 lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>Punctul 102 va avea următorul cuprins:</p> <p>„102. Evaluarea externă a programelor de doctorat și a școlilor doctorale se face, conform legii, de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau de o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR), în baza rapoartelor referitoare la calitatea cercetării, la calitatea și adecvarea infrastructurii de cercetare și la performanța științifică a resurselor umane.”.</p>
<p>Ministerul Culturii al Republicii Moldova (aviz nr. 03/1-09/470 din 23.02.2026)</p>	<p>1.1.1. lit. f) va avea următorul conținut: „Limba în care se redactează și se susține teza de doctorat poate fi limba română sau o limbă de circulație internațională (engleză, franceză). Teza de doctorat poate fi redactată într-o limbă a minorităților naționale, dacă subiectul este legat de limba</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial.</p> <p>Punctul. 71. lit. f) va avea următorul cuprins:</p> <p>„f) limba în care se redactează și se susține teza de doctorat este limba română, o altă limbă de circulație internațională sau limba unei minorități naționale în cazul tezelor care</p>

	<p>și de cultura minorității respective, cu condiția traducerii integrale a tezei și a rezumatului în limba română”.</p> <p>Argumentare: Introducerea explicită a limbii ruse ca opțiune de redactare, în afara categoriei consacrate a limbilor de circulație internațională, reprezintă o barieră în calea obiectivelor de internaționalizare a cercetării autohtone. Considerăm că un simplu rezumat nu poate asigura impactul social, economic și cultural necesar unei cercetări finanțate din fonduri publice; de aceea, pentru tezele care nu sunt redactate în română, engleză sau franceză, este imperativă traducerea integrală în limba de stat, garantând astfel dreptul comunității științifice naționale de a accesa și aplica rezultatele cercetării. Din perspectivă strategică, redactarea tezelor în limbi care nu beneficiază de un statut de largă circulație internațională afectează vizibilitatea instituțională și scade ratingul universităților din Republica Moldova în topurile globale, unde performanța este măsurată prin citări în limbi de circulație mondială. În acest context, subliniem un argument de ordin fundamental: limba română este limbă oficială a Uniunii Europene. Prin urmare, redactarea tezelor în limba română nu este doar o obligație constituțională, ci o alegere strategică ce asigură în mod automat contextul european al cercetării noastre. Utilizarea limbii române conferă studiilor doctorale deschiderea necesară către spațiul academic comunitar, facilitând integrarea, recunoașterea și dialogul științific la nivelul întregii Uniuni Europene.</p>	<p>tratează subiecte legate de limba și cultura unei minorități naționale; Teza de doctorat și rezumatul, redactate în altă limbă decât limba română, vor fi traduse integral în limba română.</p>
	<p>1.2. punctul 92 se completează cu textul: „Studentul-doctorand care a finalizat integral programul de studii, dar nu a susținut teza de doctorat în termenul contractual din motive argumentate, justificate prin acte, poate solicita aprobarea susținerii tezei în cadrul aceleiași școli doctorale, cu menținerea valabilității parcursului anterior al programului de doctorat (studii avansate anul I, publicații, participări la conferințe ș.a.). Solicitarea este adresată Rectorului instituției, se examinează de Consiliul școlii</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Conform prevederilor pct. 90 din Hotărârea Guvernului nr. 1007/2014, studenții-doctoranzi care nu finalizează teza de doctorat în termenul stabilit beneficiază de o perioadă de grație de maximum 2 ani pentru finalizarea și susținerea publică a tezei. Introducerea unei posibilități suplimentare de susținere, în afara acestui termen, ar conduce la diminuarea responsabilității studentului-doctorand și a conducătorului de doctorat.</p>

	<p>doctorale și/sau de Consiliul științific și poate fi acceptată în condițiile elaborate de școala doctorală”.</p> <p>Argumentare: Din perspectiva gestiunii resurselor publice, este ineficient ca un student-doctorand care a finalizat programul de pregătire (anul I, publicații, conferințe) să fie exmatriculat definitiv din motive birocratice de timp, având în vedere că statul a investit deja resurse considerabile în formarea acestuia. Acordarea șanseii de a finaliza susținerea (pentru lucrări cu valoare demonstrată pentru patrimoniul național) reprezintă o măsură de recuperare a investiției publice și de sprijinire a cercetării în domenii de nișă, cum sunt Artele.</p>	
	<p>1.3. Se completează cu punctul 165¹ cu următorul cuprins: „În scopul validării îndeplinirii standardelor de calitate și eficientizării procedurilor de evaluare, înainte de susținerea publică a tezei se instituie o Comisie unică de evaluare, formată din reprezentanți ai autorității naționale responsabile de confirmarea titlurilor științifice și ai școlii doctorale din cadrul instituției organizatoare de studii universitare de doctorat, care examinează teza și confirmă îndeplinirea standardelor de calitate în vederea admiterii acesteia la susținerea publică.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Instituirea unei comisii unice de evaluare, cu participarea reprezentanților autorității naționale și ai școlii doctorale, ar presupune un mecanism administrativ complex și dificil de organizat în mod uniform la nivel național, având în vedere diversitatea domeniilor de doctorat și calendarul variabil al susținerilor publice. Modelul actual al organizării studiilor doctorale este fundamentat pe responsabilitatea instituțională privind evaluarea calității tezei, prin mecanismele prevăzute în regulamentele ale instituțiilor organizatoare de doctorat.</p>
	<p>1.4. Se completează cu punctul 165² cu următorul cuprins: „Modul de constituire, organizare și funcționare a Comisiei unice de evaluare, precum și procedura de examinare a tezei de doctorat se stabilesc prin acte instituționale elaborate în coordonare cu autoritatea națională responsabilă de confirmarea titlurilor științifice”.</p> <p>Argumentare: Condiționarea conferirii titlului de către instituția organizatoare de verificări administrative ulterioare lezează autonomia universitară garantată de Codul Educației. În vederea unei colaborări intense, bazate pe respect colegial, corectitudine și responsabilitate pentru calitatea tezelor înaintate spre susținere publică, se propune formarea unei</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Proiectul nu prevede instituirea unei comisii unice de evaluare înainte de susținerea publică a tezei de doctorat. În consecință, reglementarea la nivel național a modului de constituire, organizare și funcționare a unei astfel de comisii nu se justifică.</p>

	<p>Comisii Unice, constituite din reprezentanți ai autorității naționale și ai Școlii Doctorale, care să valideze calitatea tezei înainte de susținerea publică. Această procedură de „filtru unic” va elimina dubla birocrație, va scurta termenele de procesare a dosarelor și va alinia Republica Moldova la standardele Procesului Bologna.</p>	
<p>Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (aviz nr. 19/661 din 27.02.2026)</p>	<p>2. Pct. 40: - lit. b) va avea următorul cuprins: <i>„b) Oferta de studii doctorale (ciclul III universitar)”</i>. Având în vedere că școlile doctorale oferă locuri la studii (cu finanțare bugetară sau cu taxă), și nu posturi pentru studenți-doctoranzi, fiind necesară asigurarea coerenței terminologice. - lit. k) va avea următorul cuprins: <i>„k) rezumatele tezelor de doctorat ce urmează a fi susținute public, data, ora și locația aferente susținerilor publice, precum și adresele web la care pot fi accesate tezele de doctorat finalizate, cu cel puțin 14 zile înaintea desfășurării acestora”</i>; - lit. l) se exclude;</p>	<p>Se acceptă Punctul 40 va avea următorul cuprins: <i>„40. Școlile doctorale, cu sprijinul logistic al instituției, consorțiului sau parteneriatului, asigură publicarea pe pagina web oficială a instituției a tuturor informațiilor necesare privind programele de doctorat, vizându-se cu precădere următoarele informații:</i> a) regulamentul școlii doctorale; b) oferta de studii doctorale (ciclul III universitar); c) posturile vacante pentru conducători de doctorat; d) modul de organizare și desfășurare a programelor doctorale; e) conținutul programelor de studii de doctorat; f) modul de finanțare a studiilor, precum și a costurilor suportate de studenți-doctoranzi; g) modelul contractului-cadru de studii doctorale; h) conducătorii de doctorat și studenții-doctoranzi pe care îi coordonează, inclusiv lista publicațiilor și brevetelor acestora; i) rezultatele și performanțele profesionale ale conducătorilor de doctorat; j) standardele de elaborare, procedurile și criteriile de evaluare a tezelor de doctorat; k) rezumatele tezelor de doctorat ce urmează a fi susținute public, precum și data, ora și locația aferente susținerilor publice, precum și adresele web la care pot fi accesate tezele de doctorat finalizate, cu cel puțin 14 zile înaintea desfășurării acestora;”.</p>

	<p>3. Pct. 69 va avea următorul cuprins: „Contractul de studii de doctorat se încheie cu fiecare student-doctorand în parte și este semnat de studentul-doctorand, conducătorul de doctorat și reprezentantul instituției care înmatriculează studentul-doctorand. Studenții-doctoranzi coordonați în cotutelă semnează cu ambele instituții semnatare ale acordului de <i>cotutelă acte suplimentare în corespundere cu prevederile acordului de cotutelă</i>”.</p> <p>Ținând cont că semnarea contractelor cu ambele instituții este aplicabilă doar în cazul programelor comune cu înmatriculare dublă, situație care nu este întotdeauna posibilă în contextul cadrului normativ național.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 69 va avea următorul cuprins: „69. Contractul de studii de doctorat se încheie cu fiecare student-doctorand în parte și este semnat de studentul-doctorand, conducătorul de doctorat și reprezentantul instituției care înmatriculează studentul-doctorand. Studenții-doctoranzi coordonați în cotutelă semnează cu ambele instituții semnatare ale acordului de cotutelă, acte suplimentare în conformitate cu prevederile acordului de cotutelă.”.</p>
	<p>4. Pct. 71: - lit. i) va avea următorul cuprins: „i) cuantumul activităților didactice pe care studentul-doctorand poate să le desfășoare, pentru studenții-doctoranzi înmatriculați la forma cu frecvență”.</p> <p>Pentru a delimita expres categoria studenților-doctoranzi înmatriculați la forma cu frecvență și a asigura aplicarea uniformă a prevederii.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu se acceptă, având în vedere că punctul 71 lit. i) se exclude din Regulament.</p>
	<p>5. Pct. 73¹ după textul „comanda de stat” de completat cu cuvintele „<i>pe domenii și programe de studii</i>”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Punctul 73¹ va avea următorul cuprins: „73¹. Ministerul Educației și Cercetării, prin consultare cu instituțiile de învățământ superior și ministerele în subordinea cărora sunt instituții organizatoare de doctorat, propune anual, spre aprobare Guvernului planul de admitere la studii superioare de doctorat cu finanțare bugetară (comanda de stat) pe domenii fundamentale ale științei, culturii și tehnicii.”.</p>
	<p>6. Pct. 73² lit. c) de exclus textul „<i>datele prezentării documentelor în original, datele afișării rezultatelor</i>”.</p> <p>Întrucât datele privind depunerea documentelor și afișarea rezultatelor constituie elemente integrante ale calendarului admiterii și necesită reglementare unitară.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Se completează cu punctul 73² cu următorul cuprins: „73². Oferta educațională a instituțiilor organizatoare de doctorat pentru admiterea la studii superioare de doctorat, ciclul III, cu finanțare de la bugetul de stat, se aduce la</p>

		<p>cunoștința candidaților prin afișare pe pagina web oficială, inclusiv:</p> <p>a) programele de doctorat la care se organizează admiterea;</p> <p>b) numărul de locuri bugetate de stat oferite pentru fiecare program de doctorat;</p> <p>c) calendarul admiterii;</p> <p>d) metodologia de admitere;</p> <p>e) condițiile și actele necesare pentru înscriere la concurs;</p> <p>f) modalitatea de desfășurare a probelor de concurs (dacă este cazul);</p> <p>g) alte informații relevante.”;</p>
	<p>7. Pct. 74 va avea următorul cuprins: „Admiterea la studii superioare de doctorat se realizează pe bază de concurs, în condiții de transparență, selectând candidatul pentru fiecare poziție vacantă de student-doctorand, ciclul III, pentru care instituția organizatoare de doctorat a obținut finanțare de la bugetul de stat sau din alte surse legale”. Admiterea pe bază de concurs, în vederea consolidării principiului transparenței și corelării procedurii de admitere cu existența finanțării legale pentru fiecare poziție vacantă.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 74 va avea următorul cuprins:</p> <p>„74. Admiterea la studii superioare de doctorat se realizează în corespundere cu Regulamentul de admitere la studii superioare de doctorat al instituției organizatoare de doctorat, pe bază de concurs, în condiții de transparență, selectând candidatul pentru fiecare poziție vacantă de student-doctorand, ciclul III, pentru care instituția organizatoare de doctorat a obținut finanțare de la bugetul de stat sau din alte surse legale.”;</p>
	<p>8. Pct. 78 și 81 substituie cuvântului „procedura” cu cuvântul „concursul”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 78 va avea următorul cuprins:</p> <p>„78. Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii de doctorat numai absolvenții cu diploma de studii superioare de master sau echivalentă acesteia, în domeniul de formare profesională corelat cu domeniul de studii la doctorat, din țară și din străinătate, conform legii.”;</p> <p>Punctul 81 va avea următorul cuprins:</p> <p>„81. După finalizarea concursului de admitere și semnarea contractului de studii de doctorat, persoana admisă are calitatea de student-doctorand al școlii doctorale pe perioada desfășurării programului de doctorat, inclusiv în perioada de grație.”.</p>

	<p>9. Pct. 103 după cuvintele „managementul calității” se completează cu cuvântul „<i>academice</i>”.</p> <p>Având în vedere că în cadrul acreditărilor evaluarea vizează în mod direct calitatea și excelența academică a programelor.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 103 va avea următorul cuprins: „103. Sistemul de criterii, standardele de calitate și metodologia de evaluare se aprobă de Guvern în baza propunerilor formulate de Ministerul Educației și Cercetării, în consultare cu Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. Criteriile de evaluare a programelor de doctorat și a școlilor doctorale vor conține în principal elemente referitoare la calitatea rezultatelor științifice ale grupurilor de cercetare formate din conducătorii de doctorat și alți membri ai școlii doctorale, capacitatea instituțională și managementul calității academice și vor da o pondere importantă impactului și relevanței activității științifice a acestor grupuri la nivel internațional.”.</p>
	<p>10. Pct. 118 completarea după cuvintele „<i>pentru programul de cercetare</i>” cu cuvintele „<i>inclusiv pentru diseminarea rezultatelor cercetării și efectuarea stagiilor</i>”, întrucât aceste activități constituie componente esențiale ale programelor doctorale și necesită menționare expresă pentru a evita interpretări restrictive în aplicarea normei.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 118 va avea următorul cuprins: „118. Finanțarea unui loc bugetar include bursa individuală și costurile pentru programul de studii avansate și pentru programul de cercetare sau creație artistică, inclusiv pentru diseminarea rezultatelor cercetării și efectuarea stagiilor. Quantumul costurilor pentru programul de cercetare este ajustat cu coeficienți corespunzători pe domenii disciplinare și profesionale ale doctoratului conform unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și aprobate de Guvern.”.</p>
	<p>11. Pct. 155 va avea următorul cuprins: „Pentru asigurarea unui parcurs științific coerent, studentul-doctorand susține, în corespundere cu planul individual de activitate, cel puțin o dată la 12 luni, o prezentare publică a progresului programului său de cercetare științifică în fața conducătorului de doctorat și a comisiei de îndrumare care au rolul de a ghida, a corecta și a susține parcursul științific al studentului doctorand”. Propunerea are drept scop prezentarea progresului cercetării, pentru a reflecta faptul că responsabilitatea principală pentru</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 155 va avea următorul cuprins: „155. Pentru asigurarea unui parcurs științific coerent, studentul-doctorand susține, în corespundere cu planul individual de activitate, și cel puțin o dată la 12 luni, o prezentare publică a progresului programului său de cercetare științifică în fața conducătorului de doctorat și a comisiei de îndrumare, care au rolul de a ghida, a corecta și a susține parcursul științific al studentului-doctorand.”.</p>

	<p>coordonarea parcursului științific aparține conducătorului de doctorat.</p>	
	<p>12. Nu se susține propunerea de la pct. 156, având în vedere necesitatea respectării specificului domeniilor științifice și a practicilor academice consacrate la nivel internațional. Experiența aplicării reglementărilor anterioare a demonstrat că stabilirea unor cerințe uniforme privind structura și volumul tezelor de doctorat, cu diferențieri minime între domenii largi (socio-uman și real), nu reflectă în mod adecvat particularitățile metodologice și științifice ale diferitelor arii de cercetare. Domenii distincte – precum cel biomedical, cel al construcțiilor sau alte domenii tehnice – presupun abordări, structuri și modalități de prezentare diferite, iar chiar în interiorul aceluiași domeniu pot exista diferențe semnificative (de exemplu, între medicina clinică și farmacie). Totodată, aplicarea unor stiluri de citare neadaptate specificului domeniilor științifice poate genera dificultăți în procesul de elaborare și evaluare a tezelor, afectând coerența formării doctorale. În acest context, se consideră oportună menținerea unei flexibilități normative care să permită adaptarea cerințelor la particularitățile fiecărui domeniu de studii.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 156 va rămâne în redacția originală „156. Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite prin regulamentul școlii doctorale.”</p>
	<p>13. Pct. 165¹ și 165², revizuirea în vederea clarificării explicite a noțiunilor de „examinare” și „calitatea tezei”, pentru a preveni discrepanțe de interpretare și aplicare.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu se acceptă, având în vedere că punctele 165¹ și 165² se exclud din proiectul hotărârii Guvernului.</p>
	<p>14. Pct. 183 și 185¹ excluderea termenului „<i>interdisciplinar</i>”, având în vedere că actele normative nu reglementează domenii interdisciplinare distincte, iar menținerea termenului poate genera dificultăți administrative la perfectarea actelor de studii.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>- Punctul 183 va avea următorul cuprins: „Diploma eliberată după promovarea unui program de doctorat se numește diplomă de doctor. În diploma care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor se menționează, în mod expres, codul și denumirea domeniului de studii la doctorat, stabilite în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior.”;</p>

		- Punctul 185 ¹ se exclude din proiectul hotărârii Guvernului.
	15. Pct. 190: - lit. h) revizuirea „întreruperea relației de îndrumare este vagă și poate subînțelege – exmatricularea studentului doctorand, transferul lui la alt conducător, transferul la altă școală doctorală etc. - lit. k) va avea următorul cuprins: „Dreptul de a decide elementele de studiu din cadrul programului de pregătire bazat pe studii avansate la care studentul trebuie să participe, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament și a regulamentelor interne ale Școlii doctorale”.	Nu se acceptă - prevederea de la lit. h) se referă exclusiv la dreptul conducătorului de doctorat în raport cu studentul-doctorand îndrumat și nu implică, prin ea însăși, exmatricularea, transferul sau încetarea studiilor doctorale ale acestuia. - prevederea de la lit. k) nu limitează dreptul de a include elemente specifice domeniului în programul de pregătire avansată.
	16. Se propune menținerea Capitolului VI – Dispoziții tranzitorii și finale – cu un singur punct care să stabilească expres categoriile de studenți-doctoranzi cărora li se aplică noile prevederi, pentru a evita aplicarea retroactivă sau discriminatorie a normelor asupra doctoranzilor aflați la final de studii ori în procedură de susținere.	Se acceptă. În vederea asigurării clarității privind aplicarea în timp a modificărilor propuse și pentru evitarea unor interpretări neuniforme în practică, proiectul va fi completat cu o prevedere tranzitorie care să reglementeze regimul juridic aplicabil studenților-doctoranzi înmatriculați anterior intrării în vigoare a hotărârii. În acest sens, în textul hotărârii Guvernului se va introduce prevederea: „Studenții-doctoranzi înmatriculați anterior intrării în vigoare a prezentei hotărâri își continuă studiile, inclusiv finalizarea și susținerea publică a tezei de doctorat, potrivit prevederilor legale aplicabile la data înmatriculării.”
Academia de Științe a Moldovei (aviz nr. 75-13/7 din 20.02.2026)	Este necesară includerea noțiunii de doctorat la distanță în p. 61 și p. 130 cu stabilirea normei didactice pentru coordonare și, respectiv, a taxei de studiu.	Se acceptă parțial - Nu se acceptă propunerea de includere a noțiunii de doctorat la distanță în pct. 61 întrucât pct. 61 a fost abrogat prin HG nr. 326/2019, publicat în Monitorul Oficial Nr. 246-248 art. 458.

		<p>- Punctul 130 va avea următorul conținut: „130. Persoanele care dispun de resurse financiare corespunzătoare, fie din surse proprii, fie din burse acordate de persoane fizice sau juridice, pot fi admise, la solicitarea lor, ca studenți-doctoranzi în regim cu taxă la forma cu frecvență, în condițiile prezentului Regulament, cu achitarea taxei de studiu în cuantum egal cu cel al grantului de cercetare corespunzător domeniului acordat de Ministerul Educației. Pentru studenții-doctoranzi înmatriculați la forma cu frecvență redusă sau la distanță, cuantumul taxei de studii se propune de Consiliul științific și se aprobă de Senat.”.</p>
	<p>Completarea articolului 7 cu organizarea studiilor doctorale „la distanță” este ambiguă, ceea ce creează confuzie privind diferențe clare între forma de studii „cu frecvență redusă” și „la distanță”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Se completează cu punctul 7¹ cu următorul cuprins: „7¹. Doctoratul la distanță reprezintă o formă de organizare flexibilă a studiilor superioare de doctorat, în cadrul căreia activitățile din programul de pregătire avansată și activitatea de îndrumare științifică se desfășoară preponderent în mediul virtual de învățare cu ajutorul tehnologiilor de instruire la distanță.”;</p> <p>- Se completează cu punctul 7² cu următorul cuprins: „7². Evaluările prevăzute în planul individual de studii și susținerea proiectului de cercetare se pot realiza în format fizic sau online. Susținerea publică a tezei de doctorat se realizează cu prezența fizică a doctorandului în cadrul instituției organizatoare de doctorat care a înmatriculat studentul-doctorand.”.</p>
	<p>Completarea articolului 9 cu doctorat industrial necesită clarificare: „Conexiunea între studentul-doctorand, instituția de învățământ superior și mediul de afaceri” nu este suficientă pentru a fi considerată finalitate la elaborarea unei teze de doctorat, iar „transferul de cunoștințe între instituțiile de învățământ superior și companii...” poate fi realizat în cadrul altor programe specifice, programele de doctorat fiind orientate spre producerea de cunoștințe și soluții inovatoare. Este necesar de specificat că doctoratul industrial va combina rigoarea</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Se completează cu punctele 9¹ - 9⁷ cu următorul cuprins: „9¹. Doctoratul industrial poate fi organizat în cadrul domeniilor de doctorat autorizate provizoriu sau acreditate, în conformitate cu legislația.”;</p> <p>„9². Parteneri ai doctoratului industrial pot fi întreprinderi sau alte organizații din sectorul economic, din țară sau din străinătate, care desfășoară activități economice și/sau de cercetare-dezvoltare, dispun de infrastructura necesară</p>

	<p>academică în abordarea unor probleme reale/aplicative din cadrul instituției industriale/comerciale unde este realizat, iar susținerea tezei de doctorat va urma aceleași principii ca și în cazul doctoratului științific.</p>	<p>realizării activităților de cercetare aferente tematicii doctorale și nu au statut de întreprindere în dificultate, potrivit legislației aplicabile. De asemenea, pot participa organizații care fac parte din consorții de proiecte de cercetare-dezvoltare finanțate prin programe internaționale.”;</p> <p>„9³. Organizarea doctoratului industrial se realizează în baza unui acord de parteneriat încheiat între instituția organizatoare de doctorat, organizația parteneră și studentul-doctorand. Acordul stabilește responsabilitățile părților, condițiile de desfășurare a cercetării, utilizarea infrastructurii de cercetare, precum și regimul drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor obținute. Acordul poate prevedea și desfășurarea activității studentului-doctorand în cadrul organizației partener sau al instituției, inclusiv în baza unui raport juridic de muncă sau a altor forme de colaborare.”;</p> <p>„9⁴. În cazul în care activitățile de cercetare realizate implică informații confidențiale sau rezultate susceptibile de protecție prin drepturi de proprietate intelectuală, protecția, publicarea și valorificarea acestora se stabilesc prin acordul de parteneriat, cu respectarea cerințelor academice privind elaborarea și susținerea publică a tezei de doctorat. Acordul de parteneriat stabilește modul de atribuire și exercitare a drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor cercetării și măsurile privind protecția acestora.”;</p> <p>„9⁵. Activitatea de cercetare a studentului-doctorand se desfășoară în cadrul instituției organizatoare de doctorat și al organizației partener, sub îndrumarea conducătorului de doctorat și, după caz, cu participarea unui mentor sau co-supervizor din partea organizației partener. Activitatea studentului-doctorand poate fi monitorizată în comun de instituția organizatoare de doctorat și organizația parteneră, potrivit acordului de parteneriat. Condițiile de</p>
--	--	---

		<p>confidențialitate stabilite prin acordul de parteneriat nu pot restricționa dreptul studentului-doctorand de a elabora și susține public teza de doctorat.”;</p> <p>„9⁶. Evaluarea activității doctorandului și susținerea tezei de doctorat realizate în cadrul doctoratului industrial se efectuează potrivit aceluiași standarde academice și proceduri aplicabile doctoratului științific. La susținerea tezei pot fi invitați experți din mediul economic sau industrial, relevanți pentru tematica cercetării. În situația în care teza conține informații prevăzute la punctul 9⁴, acestea pot fi prezentate în anexe distincte care nu se publică până la expirarea unui termen de embargo stabilit prin acordul de parteneriat. Anexele confidențiale sunt puse la dispoziția comisiei de susținere publică și a autorităților competente pentru evaluarea tezei de doctorat.”;</p> <p>„9⁷. Finanțarea doctoratului industrial poate fi realizată din surse publice, din contribuția organizației partenere sau din alte surse legal constituite, potrivit acordului de parteneriat.”.</p>
	<p>În lista încălcărilor ale bunei conduite în cercetare-dezvoltare, enumerate în p. 167 este necesar de inclus utilizarea nedeclarată și/sau necontrolată a Inteligenței Artificiale. Această abatere de la normele etice trebuie prevăzută și în punctele 114, 176, 182.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <ul style="list-style-type: none"> - La punctul 114 după textul „inclusiv cu privire la existența plagiatului” se completează cu textul „ sau utilizarea nedeclarată și/sau necontrolată a inteligenței artificiale,”; - La punctul 167 după textul „confeccionarea de rezultate ori înlocuirea rezultatelor cu date fictive” se completează cu textul „ , utilizarea nedeclarată și/sau necontrolată a inteligenței artificiale”; - La punctul 176 după textul „înlocuirea rezultatelor cu date fictive, ” se completează cu textul „utilizarea nedeclarată și/sau necontrolată a inteligenței artificiale,”;

		- La punctul 182 după textul „inclusiv în cazul constatării plagiatului” se adaugă textul „ sau utilizarea nedeclarată și/sau necontrolată a inteligenței artificiale.”;
	„1.57. Punctul 156 după sintagma „școlii doctorale” se completează cu textul „și în conformitate cu Ghidul de redactare a tezei de doctor, elaborat de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.”” Școlile doctorale își elaborează ghidul în conformitate cu domeniile științifice acreditate. Elaborarea tezei în baza a două regulamente (al Școlii Doctorale și al ANACEC) va diminua independența Instituțiilor de învățământ abilitate în organizarea procesului de studii la doctorat și va oferi unele pârghii de manevrare subiectivă la această etapă de examinare a tezei. Academia de Științe a Moldovei nu susține propunerea de a prezenta preliminar teza de doctor spre verificare/coordonare/examinare la ANACEC.	Se acceptă Punctul 156 va rămâne în redacția originală „156. Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite prin regulamentul școlii doctorale.”
	„1.61. Se completează cu punctul 165 ¹ cu următorul cuprins: „165 ¹ . În scopul îmbunătățirii calității, textul tezei de doctorat se transmite spre examinare autorității naționale responsabile de confirmarea titlurilor științifice până la desfășurarea susținerii publice.”” Nu considerăm oportun includerea unei etape suplimentare care îngreunează procedura de susținere publică a tezei. Întreaga responsabilitate a unei lucrări originale o are doctorandul, conducătorul științific și membrii comisiei de îndrumare care ghidează 3-4 ani parcursul doctoral.	Se acceptă. Punctul 165 ¹ se exclude din proiectul hotărârii Guvernului.
	„1.62. Se completează cu punctul 165 ² cu următorul cuprins: „165 ² . Autoritatea națională responsabilă de confirmarea titlurilor științifice transmite candidatului și instituției care a înmatriculat studentul-doctorand o notă informativă asupra tezei, cu observații și propuneri privind îmbunătățirea calității acesteia.” Odată fiind exclusă examinarea prealabilă a tezei de către Autoritatea națională responsabilă de confirmarea titlurilor științifice, este inutil punctul în cauză.	Se acceptă. Punctul 165 ² se exclude din proiectul hotărârii Guvernului.

Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (aviz nr. 144-05 din 23.02.2026)	1) Încadrarea modificărilor în organizarea doctoratului într-o viziune mai largă, de îmbunătățire a studiilor doctorale și în acest scop s-ar impune întâi elaborarea unei concepții, care ulterior să fie transpusă în cadrul normativ.	Nu se acceptă. Propunerea are un caracter vag
	2) Corelarea prevederilor Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III cu prevederile normative în vigoare și modificarea concomitentă a altor acte care vizează doctoratul.	S-a luat act
	3) Realizarea prevederilor acestui și altor acte din domeniul doctoratului, de ex., aprobarea standardelor pentru tezele de doctor habilitat, aprobarea Regulamentului privind atribuirea calificativelor și a altor proiecte transmise de către ANACEC Ministerului Educației și Cercetării (care trebuie aprobate prin ordin al ministrului).	S-a luat act
	4) Unificarea denumirii ANACEC, care în proiect este indicată în mod diferit, de ex. „Autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice” (p.14, p.156) sau „Autoritatea națională responsabilă de confirmarea titlurilor științifice” (p.165 ¹ , p. 165 ²).	Se acceptă - La punctul 14 se păstrează denumirea „autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.”; - Punctul 156 va rămâne în redacția originală „156. Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite prin regulamentul școlii doctorale.”; - Punctele 165 ¹ și 165 ² se exclud din proiectul hotărârii Guvernului.
	5) Punctul 3 ¹ „b) consiliu științific – organ colectiv de conducere, constituit la nivelul instituției organizatoare de doctorat, care asigură gestiunea instituțională, administrativă și logistică a studiilor de doctorat în conformitate cu prevederile prezentului Regulament; c) consiliul școlii doctorale – organ colegial de conducere al școlii doctorale, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și ale regulamentelor instituționale;” Propunere: Crearea / existența unui singur consiliu responsabil de studiile de doctorat, care să combine atribuțiile Consiliului științific și Consiliului școlii doctorale, cu modificarea	Nu se acceptă Regulamentul delimitează două niveluri distincte de guvernanță: instituțional (exercitat de Consiliul științific, cu atribuții strategice și normative privind organizarea studiilor doctorale la nivelul instituției organizatoare de doctorat) și la nivelul școlii doctorale (exercitat de consiliul școlii doctorale, atribuții de conducere colectivă a școlii, structură cu reprezentativitate academică și participare a studenților-doctoranzi). Existența unei singure școli doctorale în cadrul unor instituții nu elimină necesitatea delimitării funcționale între nivelul de

	<p>corespunzătoare a Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III;</p> <p>Argumentare: Considerăm că este necesar de simplificat și debirocratizat procesul studiilor doctorale, iar propunerea noastră se încadrează în această logică. În condițiile când în majoritatea instituțiilor organizatoare de doctorat există câte o singură școală doctorală, nu este clară necesitatea a 2 consilii, mai ales că prin modificarea propusă la pct. 16 Consiliul științific nu va avea alte atribuții decât cele ce țin studiile doctorale.</p>	<p>guvernanță instituțională și nivelul de conducere academică a școlii.</p>
	<p>6) Punctele 7 și 8</p> <p>„7. Studiile superioare de doctorat pot fi organizate cu frecvență sau cu frecvență redusă sau la distanță.</p> <p>8. Studiile superioare de doctorat cu frecvență redusă și la distanță durează cu un an mai mult și li se acordă tot 180 de credite transferabile de studiu.”</p> <p>Propunere: Introducerea unei definiții legale a „formeii la distanță” pentru ciclul III, specificarea domeniilor științifice în care acest tip de doctorat este acceptat, indicarea faptului cum are loc susținerea publică, procentul minim de activități cu prezență fizică (dacă există). Este necesar de indicat și cum se satisface criteriul de integritate academică în acest caz (cerințe pentru infrastructura digitală, proceduri de verificare a autenticității cercetării, reglementări privind utilizarea IA).</p> <p>Argumentare: În proiect nu este explicat ce înseamnă doctoratul la distanță și prin ce se deosebește de doctoratul cu frecvență redusă. Doctoratul la distanță înseamnă că doctoratul este doar online, supervizare integral digitală, evaluări online? Nu este clar dacă susținerea publică a tezei online este admisibilă; cum este asigurată integritatea academică, dacă există un procent minim de activități care trebuie desfășurate cu prezență fizică. Totodată, experiența internațională arată că modelul la distanță este mai fezabil în domeniile teoretice /socioumane și mai puțin în domeniile experimentale, unde</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Se completează cu punctul 7¹ cu următorul cuprins: „7¹. Doctoratul la distanță reprezintă o formă de organizare flexibilă a studiilor superioare de doctorat, în cadrul căreia activitățile din programul de pregătire avansată și activitatea de îndrumare științifică se desfășoară preponderent în mediul virtual de învățare cu ajutorul tehnologiilor de instruire la distanță.”;</p> <p>- Se completează cu punctul 7² cu următorul cuprins: „7². Evaluările prevăzute în planul individual de studii și susținerea proiectului de cercetare se pot realiza în format fizic sau online. Susținerea publică a tezei de doctorat se realizează cu prezența fizică a doctorandului în cadrul instituției organizatoare de doctorat care a înmatriculat studentul-doctorand.”.</p> <p>- Punctul 8 va avea următorul cuprins: „8. Durata studiilor de doctorat organizate cu frecvență redusă este cu un an mai mare decât durata studiilor cu frecvență sau la distanță. Pentru toate formele de organizare se acordă 180 de credite de studii transferabile.”;</p>

	<p>infrastructura fizică este indispensabilă (dar proiectul nu ia acest lucru în calcul).</p>	
	<p>7) Punctul 9 „b) doctorat profesional, în domeniile artelor și sportului...” Propunere: Extinderea doctoratului profesional și pentru alte domenii cum ar fi dreptul, economia, medicina ș.a. Argumentare: Organizarea doctoratului profesional în alte domenii este o bună practică internațională. În lume, doctoratul profesional este cel mai răspândit în domeniile orientate spre practică, unde cercetarea aplicată și impactul profesional sunt prioritare: științe ale educației, management, sănătate, administrație publică, drept ș.a.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Extinderea doctoratului profesional la alte domenii decât cele prevăzute în prezent depășește cadrul de reglementare al Regulamentului și ar necesita modificarea Codului educației al Republicii Moldova.</p>
	<p>8) Punctul 9 „c) doctoratul industrial, care pune accent pe conexiunea între studentul-doctorand, instituția de învățământ superior și mediul industrial. Programul de doctorat industrial are drept scop promovarea cercetării cu perspective comerciale și asigură beneficii, competențe și facilități de cercetare în mediul industrial, determinând transferul de cunoștințe între instituțiile de învățământ superior și companii din sectorul/mediul industrial.” Propunere: Includerea în Regulament a unei secțiuni / a unor puncte care să detalieze doctoratul industrial, inclusiv să prevadă și să descrie contractul tripartit (universitate doctorand–companie), regimul de co-finanțare, responsabilitățile privind infrastructura și mentoratul industrial, statutul coordonatorului din mediul industrial (care sunt criteriile minime și dacă trebuie să obțină drept de conducător de doctorat), corelarea statutului de doctorand cu eventuala angajare în companie, regimul drepturilor de proprietate intelectuală, corelarea cerințelor de susținere publică și de protecție a brevetelor. Argumentare: Punctul preia fidel definiția doctoratului industrial din Codul Educației. Acest tip de doctorat are însă trăsăturile sale specifice, deoarece presupune parteneriate cu întreprinderi, dezvoltarea unui potențial comercial, deseori angajarea doctorandului în companie și finanțarea mixtă.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Se completează cu punctele 9¹ - 9⁷ cu următorul cuprins: „9¹. Doctoratul industrial poate fi organizat în cadrul domeniilor de doctorat autorizate provizoriu sau acreditate, în conformitate cu legislația.”; „9². Parteneri ai doctoratului industrial pot fi întreprinderi sau alte organizații din sectorul economic, din țară sau din străinătate, care desfășoară activități economice și/sau de cercetare-dezvoltare, dispun de infrastructura necesară realizării activităților de cercetare aferente tematicii doctorale și nu au statut de întreprindere în dificultate, potrivit legislației aplicabile. De asemenea, pot participa organizații care fac parte din consorții de proiecte de cercetare-dezvoltare finanțate prin programe internaționale.”; „9³. Organizarea doctoratului industrial se realizează în baza unui acord de parteneriat încheiat între instituția organizatoare de doctorat, organizația parteneră și studentul-doctorand. Acordul stabilește responsabilitățile părților, condițiile de desfășurare a cercetării, utilizarea infrastructurii de cercetare, precum și regimul drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor obținute. Acordul poate prevedea și desfășurarea activității</p>

	<p>Astfel apar riscuri de subordonare a rigorii academice interesului comercial și de conflicte privind proprietatea intelectuală, care trebuie preîntâmpinate prin reglementări clare.</p>	<p>studentului-doctorand în cadrul organizației partenere sau al instituției, inclusiv în baza unui raport juridic de muncă sau a altor forme de colaborare.”;</p> <p>„9⁴. În cazul în care activitățile de cercetare realizate implică informații confidențiale sau rezultate susceptibile de protecție prin drepturi de proprietate intelectuală, protecția, publicarea și valorificarea acestora se stabilesc prin acordul de parteneriat, cu respectarea cerințelor academice privind elaborarea și susținerea publică a tezei de doctorat. Acordul de parteneriat stabilește modul de atribuire și exercitare a drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor cercetării și măsurile privind protecția acestora.”;</p> <p>„9⁵. Activitatea de cercetare a studentului-doctorand se desfășoară în cadrul instituției organizatoare de doctorat și al organizației partenere, sub îndrumarea conducătorului de doctorat și, după caz, cu participarea unui mentor sau co-supervizor din partea organizației partenere. Activitatea studentului-doctorand poate fi monitorizată în comun de instituția organizatoare de doctorat și organizația parteneră, potrivit acordului de parteneriat. Condițiile de confidențialitate stabilite prin acordul de parteneriat nu pot restricționa dreptul studentului-doctorand de a elabora și susține public teza de doctorat.”;</p> <p>„9⁶. Evaluarea activității doctorandului și susținerea tezei de doctorat realizate în cadrul doctoratului industrial se efectuează potrivit aceluiași standarde academice și proceduri aplicabile doctoratului științific. La susținerea tezei pot fi invitați experți din mediul economic sau industrial, relevanți pentru tematica cercetării. În situația în care teza conține informații prevăzute la punctul 9⁴, acestea pot fi prezentate în anexe distincte care nu se publică până la expirarea unui termen de embargo stabilit prin acordul de parteneriat. Anexele confidențiale sunt puse la</p>
--	---	---

		dispoziția comisiei de susținere publică și a autorităților competente pentru evaluarea tezei de doctorat.”; „9 ⁷ . Finanțarea doctoratului industrial poate fi realizată din surse publice, din contribuția organizației partenere sau din alte surse legal constituite, potrivit acordului de parteneriat.”.
	<p>9) Punctul 14 „14. Membrii Consiliului științific, care sunt cadre didactice universitare sau cercetători, trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, și să îndeplinească standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat...”</p> <p>Propunere: Înlocuirea în pct. 14 și în alte locuri unde se întâlnește, a sintagmei „standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat” cu sintagma „indicatorii de performanță științifică pentru dobândirea dreptului de a conduce doctorate”. Argumentare: Sintagma „standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat” nu se întâlnește și nu este explicată în alte acte normative. În Metodologia de aprobare a conducătorilor de doctorat (HG 23/2023) se folosește sintagma „indicatori de performanță științifică pentru dobândirea dreptului de a conduce doctorate”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 14 va avea următorul cuprins: „14. Membrii Consiliului științific, care sînt cadre didactice universitare sau cercetători, trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, și să îndeplinească indicatorii de performanță științifică pentru dobândirea dreptului de a conduce doctorat propuse de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.”.</p> <p>La punctul 112 textul „standardelor minimale și obligatorii” se substituie cu textul „indicatorilor de performanță științifică”.</p>
	<p>10) Punctul 42 „42. Din Consiliul școlii doctorale fac parte ... Funcția de președinte al Consiliului este îndeplinită de directorul școlii doctorale, care este numit de către Consiliul științific dintre conducătorii de doctorat din cadrul școlii doctorale.”</p> <p>Propunere: Completarea cu un punct nou, cu următorul conținut: „42¹. Directorul școlii doctorale este selectat prin concurs. Procedura de selecție este publică, criteriile minime (experiență de conducere doctorate, portofoliu științific, integritate) se publică pe site, mandatul este de 5 ani, reînnoibil o singură dată.”</p> <p>Argumentare: În varianta actuală nu e clar cum este numit directorul școlii doctorale. Considerăm că la această funcție,</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Conform pct. 41 din Regulament: „41. Școala doctorală este condusă de un director al școlii doctorale, asimilat directorului de departament, și de Consiliul școlii doctorale, ca organ de conducere colectivă.”. Asimilarea funcției implică aplicarea aceleiași proceduri de desemnare ca în cazul directorului de departament, respectiv alegerea prin concurs, în condițiile stabilite de regulamentele instituționale.</p>

	<p>asimilată directorului/ șefului de departament, ar trebui să existe concurs transparent, bazat pe criteriile meritocratice.</p>	
	<p>11) Punctul 71 „71. Contractul de studii superioare de doctorat cuprinde cel puțin următoarele informații: ... f) limba în care se redactează și se susține teza de doctorat – limba română, engleză, franceză, rusă sau limba unei minorități naționale în cazul tezelor care tratează subiecte legate de limba și cultura unei minorități naționale, cu traducerea rezumatului în limba română;”</p> <p>Propunere: Formularea pct. 71, lit. f) în următoarea redacție: „f) limbile în care se redactează și se susține teza de doctorat – limbile română, engleză, franceză, germană, spaniolă, italiană sau limbile minorităților naționale în cazul tezelor care tratează subiecte legate de limba și cultura unei minorități naționale, cu traducerea rezumatului în limba română;”</p> <p>Argumentare: Având în vedere obiectivul fixat în Constituție de integrare europeană, considerăm că și în acest caz trebuie să ne orientăm la experiența europeană. Uniunea Europeană are 24 limbi oficiale, însă cel mai des în calitate de limbi de lucru în organismele ei sunt utilizate limbile engleză, franceză și germană, iar în unele organisme și limbile spaniolă și italiană. De exemplu, aceste 5 limbi sunt limbi de lucru în Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Punctul. 71. lit. f) va avea următorul conținut: „f) limba în care se redactează și se susține teza de doctorat este limba română, o altă limbă de circulație internațională sau limba unei minorități naționale în cazul tezelor care tratează subiecte legate de limba și cultura unei minorități naționale; Teza de doctorat și rezumatul, redactate în altă limbă decât limba română, vor fi traduse integral în limba română.</p>
	<p>12) Punctul 111 „111. Activitatea conducătorilor de doctorat este evaluată o dată la fiecare 5 ani în cadrul școlii doctorale. În urma evaluărilor sau în cazul nerespectării standardelor de calitate sau a bunei conduite și eticii profesionale în organizarea și desfășurarea studiilor de doctorat, școala doctorală poate exclude conducătorul de doctorat din școala doctorală, potrivit regulamentului școlii doctorale.”</p> <p>Propunere: Formularea pct. 111 în următoarea redacție „111. Activitatea conducătorilor de doctorat este evaluată o dată la fiecare 5 ani în cadrul școlii doctorale. În cazul nesatisfacerii indicatorilor de performanță pentru dobândirea dreptului de a conduce doctorate pentru ultimii 5 ani sau a constatării</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Redacția propusă instituie o sancțiune automată (excluderea conducătorului de doctorat) în toate cazurile de nesatisfacere a indicatorilor de performanță sau de constatare a unor abateri, fără a permite analizarea situației. Reglementarea actuală utilizează formularea „poate exclude”, care permite școlii doctorale să analizeze circumstanțele concrete ale fiecărui caz, natura și gravitatea abaterii, precum și eventualele măsuri corective aplicabile.</p>

	<p>abaterilor de la normele de bună conduită și etică profesională, școala doctorală exclude conducătorul de doctorat din școala doctorală”. Argumentare: Considerăm că nesatisfacerea indicatorilor de performanță sau constatarea abaterilor etice ar trebui să conducă obligatoriu la excludere și nu poate fi subiect de discuții.</p>	
	<p>13) Punctul 115 „115. Studiile superioare de doctorat se organizează cu finanțare de la bugetul de stat, în regim cu taxă sau din alte surse legal constituite.”</p> <p>Propunere: Includerea unui punct nou cu următorul conținut „p.115¹ . Pe durata programului de studii avansate de doctorat (1 an), doctorandul beneficiază de bursă, iar pe durata programului de cercetare doctorandul este angajat în funcție de cercetător științific stagiar, fiind remunerat conform funcției respective din contul mijloacelor financiare prevăzute în cadrul unui fond special pentru desfășurarea programelor de cercetare doctorale (sau prevăzute în cadrul subprogramelor de finanțare instituțională).”</p> <p>Argumentare: Considerăm că adăugarea acestui punct ar veni în întâmpinarea următoarelor 2 necesități și ar contribui la soluționarea lor: - necesitatea asigurării stagiului de muncă pentru cercetători – de ex., în cazul științelor medicale acumularea stagiului necesar de muncă cotizabil constituie o problemă: 5 ani de studii universitare și 4 ani de doctorat = 9 ani de activitate necotizabili (cu atât mai mult dacă se adaugă concediu de maternitate sau alte întreruperi): s-ar adăuga 3 ani de stagiu de muncă cotizabil; - necesitatea armonizării statistice cu standardele EUROSTAT privind cercetătorii – conform Manualului Frascati, care stă la baza statisticii europene în domeniul cercetării, doctoranzii sunt considerați cercetători: Biroul Național de Statistică ar putea mai ușor să calculeze doctoranzii drept cercetători.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Studentul-doctorand are statut de student pe întreaga perioadă de desfășurare a studiilor superioare de doctorat.</p>
	<p>14) Punctul 151 „151. Programul de cercetare științifică presupune implementarea proiectului științific stabilit împreună cu conducătorul de doctorat.”</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Studentul-doctorand are statut de student pe întreaga perioadă de desfășurare a studiilor superioare de doctorat.</p>

	<p>Propunere: Includerea unui punct nou cu următorul conținut „p.151¹. În cadrul programului de cercetare științifică, doctorandul la forma de studii cu frecvență la zi este transferat în funcția de cercetător științific stagiar, cu o remunerare conform funcției (și efectuează cercetări la instituția de cercetare, în cazul în care această intră în consorțiu sau parteneriat cu universitatea coordonatoare).”</p> <p>Argumentare: Includerea acestui punct ar contribui la armonizarea cu tendințele din Spațiul European al Învățământului Superior și al Cercetării, printre care se numără profesionalizarea statutului doctorandului, recunoașterea doctorandului ca cercetător în formare, reducerea precarității bursiere. În multe state europene (de ex., Germania, Olanda, Suedia, Norvegia), doctorandul este încadrat ca angajat al universității sau institutului de cercetare.</p>	
	<p>15) Punctele 165¹, p. 165² „165¹. În scopul îmbunătățirii calității, textul tezei de doctorat se transmite spre examinare autorității naționale responsabile de confirmarea titlurilor științifice până la desfășurarea susținerii publice.</p> <p>165². Autoritatea națională responsabilă de confirmarea titlurilor științifice transmite candidatului și instituției care a înmatriculat studentul-doctorand o notă informativă asupra tezei, cu observații și propuneri privind îmbunătățirea calității acesteia.”</p> <p>Propunerea 1: Excluderea punctelor 165¹ și 165².</p> <p>Argumentare: Propunerea de examinare la ANACEC a tezei până la susținere ar fi o dovadă a eșecului mecanismelor interne a universităților de asigurare a calității, inclusiv a școlilor doctorale. În eventualitatea realizării acestei modificări nu este clar rostul Comisiei de îndrumare sau a Școlii doctorale. Introducerea unei noi etape de examinare ar crește durata procedurii de susținere a tezei, dar majoritatea etapelor ar fi tehnice. Nu considerăm că soluția sporirii calității ar fi creșterea numărului de etape de examinare a tezei, ci responsabilizarea celor care îndrumă și evaluează. O astfel de modificare nu este</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctele 165¹ și 165² se exclud din proiectul hotărârii Guvernului.</p>

justificată nici din perspectiva capacităților ANACEC de a realiza activități suplimentare, deoarece: 1) Acest fapt ar însemna dublarea muncii / efortului Direcției evaluare în cercetare și inovare, care în prezent include 6 persoane (la Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, unde tezele se examinează de 2 ori, erau de câteva ori mai multe persoane angajate) care are și alte atribuții (planurile aprobate la nivel național prevăzând și evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării); 2) În prezent sunt 3 posturi vacante în Direcția respectivă, pe care nu se reușește să fie completate, având în vedere că deținătorii de titluri științifice (cerință pentru angajare) nu doresc să vină la salariul de specialist principal, mult mai mic în comparație cu alte activități posibile pentru persoanele cu astfel de competențe; 3) Aprobarea propunerii ar însemna că o teză de doctorat trebuie evaluată de 2 ori de către experți, or ANACEC întâmpină dificultăți acum pentru o singură evaluare a tezei, legate de găsirea experților dispuși să facă o evaluare calitativă la nivelul actual de remunerare a expertizei; 4) O nouă etapă de evaluare la ANACEC ar însemna creșterea cheltuielilor pentru remunerarea experților, în acest sens nefiind clar de ce în Nota la proiect este indicat că modificarea Regulamentului nu ar necesita cheltuieli suplimentare. În cazul menținerii tarifelor actuale pentru remunerarea experților, cheltuielile ANACEC pentru evaluarea tezelor s-ar dubla, iar în cazul sporirii acestora în conformitate cu proiectul de modificare a HG 222/1993, cheltuielile ANACEC în acest scop ar crește de circa 10 ori. În acest context, considerăm oportună și examinarea ajustării Listei serviciilor prestate și quantumul plăților pentru activitatea de atestare a cadrelor științifice prevăzute în HG nr. 481 din 30.05.2005, astfel încât aceasta să reflecte corespunzător tipurile de evaluări realizate și să permită acoperirea cheltuielilor suportate de Agenție pentru aceste procese. Realizarea acestei propuneri este posibilă doar în condițiile măririi personalului Direcției evaluare în cercetare și inovare și

	<p>a creșterii remunerării acestuia, concomitent cu alocarea unei sume mai mari ANACEC pentru serviciile de expertizare. O altă soluția de realizare a acestei propuneri ar fi ca evaluarea suplimentară a tezelor de doctorat să fie achitată ca serviciu de către instituțiile organizatoare de doctorat. În caz că aceste condiții nu se îndeplinesc, propunem ca evaluarea tezei să fie efectuată de către ANACEC o singură dată, după conferirea titlului de către instituție (conform cadrului normativ în vigoare).</p>	
	<p>15) Punctele 165¹, p. 165² „165¹. În scopul îmbunătățirii calității, textul tezei de doctorat se transmite spre examinare autorității naționale responsabile de confirmarea titlurilor științifice până la desfășurarea susținerii publice. 165². Autoritatea națională responsabilă de confirmarea titlurilor științifice transmite candidatului și instituției care a înmatriculat studentul-doctorand o notă informativă asupra tezei, cu observații și propuneri privind îmbunătățirea calității acesteia.”</p> <p>Propunerea 2: includerea unui punct 165¹ în următoarea redacție „Componența Comisiei de susținere publică, împreună cu teza de doctorat se transmite spre confirmare ANACEC, care poate face modificări în componența acesteia. ANACEC va elabora și va aproba procedura de examinare a componenței Comisiilor de susținere publică a tezelor” sau stabilirea unui alt mecanism prin care Comisia de susținere publică ar corespunde cerințelor de calitate și ar crește responsabilitatea acesteia.</p> <p>Argumentare: La examinarea dosarelor în cadrul ANACEC se constată că în componența Comisiilor de susținere publică nu totdeauna sunt incluși cei mai buni specialiști la tematica / problematica tezei. Având în vedere că, componența Comisiei de susținere publică este propusă de către conducătorul de doctorat, se întâlnesc cazuri când acesta nu propune cele mai competente persoane, ci pe cele mai loiale sau au loc deseori rocade conducători de doctorat – referent oficial în componența</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Conform prevederilor în vigoare privind procedura de susținere a tezei de doctorat, Comisia de susținere publică se propune de către conducătorul de doctorat și se aprobă conform regulamentelor instituționale ale organizației din domeniile cercetării și inovării.</p>

	<p>Comisiilor. Aceasta conduce la faptul că unele persoane sunt incluse în componența multor Comisii și că persoane anterior atenționate de către ANACEC pentru aprobarea tezelor de calitate slabă sau cu fraude științifice se regăsesc și în noi Comisii de susținere publică. Importanța includerii unor persoane competente și integre în componența Comisiilor de susținere publică este dictată și de faptul că la elaborarea lucrărilor de doctorat se utilizează tot mai mult Inteligența Artificială și doar examinarea tezei la ANACEC, fără a putea constata competențele reale ale candidatului, este insuficientă pentru o evaluare obiectivă și exhaustivă. În aceste condiții devine extrem de importantă susținerea publică a tezei, în cadrul căreia candidatul răspunde la întrebări și arată gradul de stăpânire a temei de cercetare, iar pentru aceasta este necesar ca membrii Comisiei să fie competenți și independenți (să nu depindă de conducătorul științific și de alte persoane interesate). În acest sens, ANACEC, prin comisiile de experți care includ cele mai competente persoane la nivel național, dispunând de datele privind modul de evaluare anterioară de către experți și experiență, ar putea contribui la creșterea calității procesului de susținere publică a tezelor.</p>	
	<p>16) Punctul 170 „170. Membrii comisiei de doctorat au titlul de doctor și au cel puțin funcția științifico-didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific coordonator, ori au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate.”</p> <p>Propunere: înlocuirea sintagmei „și au cel puțin funcția științifico-didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific coordonator, ori au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate” cu sintagma „și sunt autori de lucrări științifice la tematica tezei”;</p> <p>Argumentare: Conform prevederii actuale, sunt excluse din componența Comisiilor de doctorat persoanele care nu sunt din mediul academic, dar pot fi persoane cu titlul științific care au experiență importantă în domeniul economic, medical etc. care</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Punctul 170 va avea următorul cuprins: „170. Membrii comisiei de doctorat au titlul de doctor și au cel puțin funcția științifico-didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific coordonator, ori au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate și sunt autori de lucrări științifice în domeniul de doctorat corespunzător programului doctoral la care a fost înmatriculat studentul-doctorand.”.</p>

	<p>creдем că ar putea foarte bine să evalueze teza din punct de vedere aplicativ, practic. La unele specialități / teme este foarte dificil de găsit persoane cu titlu științific și științifico-didactic / cu drept de conducător de doctorat și atunci se includ în Comisia de susținere persoane care sunt mai departe de temă pentru a îndeplini această cerință, iar persoane cu cunoștințe și competențe în tematica tezei nu pot fi incluse.</p>	
	<p>17) Punctul 177 „177. Dacă studentul-doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică și aprecierile asupra tezei de doctorat permit atribuirea unuia dintre calificativele „Excelent”, „Foarte bine”, „Bine” sau „Satisfăcător”, comisia de doctorat propune acordarea titlului de doctor. Propunerea se înaintează autorității naționale abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice, spre validare.”</p> <p>Propunere: Formularea punctului respectiv în următoarea redacție „p.177. Dacă studentul doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică și aprecierile asupra tezei de doctorat permit atribuirea unuia dintre calificativele „Excelent”, „Foarte bine”, „Bine” sau „Satisfăcător”, comisia de doctorat propune acordarea titlului de doctor. Propunerea se înaintează Senatului / Consiliului științific a organizației care aprobă decizia de conferire a titlului științific”.</p> <p>Argumentare: Este necesar de adus conținutul acestui punct în concordanță cu pct. 15, lit.j) din Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019), care stipulează „j) aprobarea de către senatul organizației din domeniile cercetării și inovării a deciziei de conferire a titlului științific de doctor și transmiterea acesteia spre confirmare Agenției”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 177 va avea următorul cuprins: „177. Dacă studentul-doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică și aprecierile asupra tezei de doctorat permit atribuirea unuia dintre calificativele „Excelent”, „Foarte bine”, „Bine” sau „Satisfăcător”, comisia de doctorat propune acordarea titlului de doctor. Propunerea se înaintează Senatului/ Consiliului științific a organizației care aprobă decizia de conferire a titlului științific.”.</p>
	<p>18) Punctul 180 „180. În baza validării propunerii și aprobării de acordare a titlului științific de doctor de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice, instituția care a înmatriculat studentul-doctorand conferă, prin decizia Rectorului, titlul științific de doctor și eliberează diploma corespunzătoare, conform legislației în vigoare.”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Punctul 179 se abrogă pentru a evita redundanța normativă cu punctul 180 în redacția modificată; - Punctul 180 va avea următorul cuprins: „180. Organizația din domeniile cercetării și inovării care a aprobat conferirea titlului științific depune la autoritatea</p>

	<p>Propunere: Formularea pct. 180 în următoarea redacție „180. Organizația care a aprobat conferirea titlului științific depune la ANACEC dosarul pentru confirmarea titlului științific. În baza confirmării de către ANACEC a titlului științific de doctor, organizația eliberează diploma de doctor în științe”.</p> <p>Argumentare: Este necesar de adus conținutul acestui punct în concordanță cu pct. 15, lit.j) din Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019), care stipulează „j) aprobarea de către senatul organizației din domeniile cercetării și inovării a deciziei de conferire a titlului științific de doctor și transmiterea acesteia spre confirmare Agenției”.</p>	<p>națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice dosarul pentru confirmarea titlului științific. În baza confirmării de către aceasta a titlului științific de doctor, organizația eliberează diploma de doctor în științe.”.</p>
	<p>19) Punctul 181 „181. În cazul în care autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice invalidează argumentat teza de doctorat, instituția care a înmatriculat studentul doctorand primește o motivație scrisă de invalidare din partea Consiliului. Lucrarea de doctorat revizuită poate fi retransmisă autorității naționale abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice în termen de un an de la data primei invalidări. Dacă lucrarea de doctorat nu este transmisă în termen de un an sau se invalidează și a doua oară, titlul de doctor nu va fi acordat, iar studentul-doctorand va fi exmatriculat.”</p> <p>Propunere: Formularea pct. 181 în următoarea redacție: „p.181. În cazul în care ANACEC respinge solicitarea organizației de confirmare a titlului științific, instituția care a conferit titlul primește o motivație scrisă de respingere. Consecințele respingerii sunt următoarele: a) În caz de respingere de către ANACEC a deciziei organizației de a conferi titlul științific pe motiv de conținut a tezei, lucrarea de doctorat revizuită, susținută public repetat, împreună cu decizia repetată de conferire a titlului științific, poate fi retransmisă ANACEC în termen de un an de la data primei respingeri; b) În caz de respingere de către ANACEC a deciziei organizației de a conferi titlul științific pe motive ce nu țin de conținutul tezei de doctorat, cum ar fi neîndeplinirea cerințelor minime privind</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Punctul 181 va avea următorul cuprins „181. În cazul în care autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice respinge solicitarea organizației de confirmare a titlului științific, instituția care a conferit titlul primește o motivație scrisă de respingere. Se disting următoarele motive de respingere și consecințele aferente:</p> <p>a) din motive ce țin de conținutul tezei. În acest caz, teza revizuită va fi susținută public repetat, iar decizia repetată de conferire a titlului științific se transmite autorității naționale abilitate pentru confirmarea titlurilor științifice în termen de un an de la data primei respingeri;</p> <p>b) din motive ce nu țin de conținut tezei, cum ar fi neîndeplinirea cerințelor minime privind publicațiile științifice înregistrate în depozite electronice internaționale, naționale și instituționale, care stau la baza tezei. În acest caz, candidatul la titlul științific poate prezenta Comisiei de susținere publică lista completată a publicațiilor științifice, fără susținerea publică repetată. După aprobarea acesteia, organizația adoptă decizia repetată de conferire a titlului și retransmite dosarul către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice în termen de un an de la data primei respingeri;</p>

	<p>publicațiile științifice înregistrate în depozite electronice internaționale, naționale și instituționale, care stau la baza tezei de doctorat, candidatul la titlul științific poate prezenta în Comisia de susținere publică lista completată a publicațiilor științifice fără susținerea publicată repetată, care o aprobă, urmată de decizia repetată de conferire a titlului de către organizație și retransmiterea către ANACEC în termen de un an de la data primei invalidări; c) În caz de respingere de către ANACEC a deciziei organizației de a conferi titlul științific pe motiv de identificare a fraudelor științifice în conținutul tezei, lucrarea de doctorat nu poate fi revizuită și susținută public repetat. În cazurile prevăzute la pct. 181, lit. a) și b), dacă lucrarea de doctorat revizuită împreună cu decizia de conferire a titlului științific nu este transmisă în termen de un an la ANACEC sau se respinge la ANACEC a doua oară, titlul de doctor nu va fi acordat.”</p> <p>Argumentare: Este necesară detalierea procedurilor care pot fi urmate după respingerea de către ANACEC a solicitării de confirmare a titlului științific. Deoarece motivele respingerii pot fi diferite, este firesc ca și urmările să fie diferite.</p>	<p>c) din cauza identificării unor fraude științifice în conținutul tezei. În acest caz, teza nu poate fi revizuită și susținută public repetat. În cazurile prevăzute la pct. 181, lit. a) și b), dacă lucrarea de doctorat revizuită împreună cu decizia de conferire a titlului științific nu este transmisă în termen de un an autorității naționale abilitate pentru confirmarea titlurilor științifice sau solicitarea este respinsă a doua oară, titlul de doctor nu va fi acordat.”.</p>
	<p>20) Punctul 183 „183. Diploma conferită după promovarea unui program de studii superioare de doctorat se numește diplomă de doctor. În diploma care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor se menționează, în mod expres, domeniul disciplinar sau interdisciplinar al doctoratului pentru doctoratul științific și industrial. În diploma care certifica obținerea și deținerea titlului de doctor într-un domeniu profesional se menționează, în mod expres, domeniul profesional al doctoratului.”</p> <p>Propunere: Indicarea actelor / nomenclatoare lor care stabilesc domeniul disciplinar / interdisciplinar (în cazul doctoratului științific și industrial) și domeniul profesional (în cazul doctoratului profesional)</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Punctul 183 va avea următorul cuprins: „183. Diploma eliberată după promovarea unui program de doctorat se numește diplomă de doctor. În diploma care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor se menționează, în mod expres, codul și denumirea domeniului de studii la doctorat, stabilite în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior.”.</p>

	<p>Argumentare: Lipsa indicării actelor / nomenclatoarelor care stabilesc domeniile creează confuzie la implementarea acestui punct.</p>	
	<p>21) Punctul 185¹ „185¹. În urma finalizării studiilor superioare de doctorat industrial se conferă de către instituția care a înmatriculat studentul-doctorand diploma și titlul de doctor într-un domeniu disciplinar sau interdisciplinar al doctoratului, cu acronimul Dr.I.” Propunere: redactarea punctului, inclusiv indicarea sintagmelor „se conferă titlul de doctor” și „se eliberează diploma de doctor”.</p> <p>Argumentare: Conținutul parțial este redundant cu cel din p.183 (după promovarea / finalizarea studiilor se conferă diplomă), Considerăm că este mai corect de indicat că titlul se conferă, iar actul care confirmă acest lucru – se eliberează.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Pentru asigurarea coerenței, punctul 185 – se abrogă, punctul 185¹ se exclude din proiectul hotărârii Guvernului, iar punctul 184 va avea următorul cuprins: „184. În urma finalizării studiilor superioare de doctorat, instituția care a înmatriculat studentul-doctorand eliberează diploma și conferă titlul de doctor, după cum urmează: a) în cazul doctoratului științific și industrial – titlul de doctor în științe, cu acronimul Dr.; b) în cazul doctoratului profesional – titlul de doctor în științe, cu acronimul Dr. P.”;</p> <p>Punctul 183 va avea următorul cuprins: „183. Diploma eliberată după promovarea unui program de doctorat se numește diplomă de doctor. În diploma care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor se menționează, în mod expres, codul și denumirea domeniului de studii la doctorat, stabilite în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior.”.</p>
	<p>22) Capitolul VI. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE - se abrogă.</p> <p>Propunere: de a reglementa în acest capitol procesul de reorganizare a școlilor doctorale cu programe autorizate / acreditate.</p> <p>Argumentare: Școlile doctorale actuale nu corespund cu cele indicate în Hotărârile de Guvern de autorizare a programelor de doctorat (din cauza reorganizărilor interne sau a fuziunii instituțiilor). Nu este clar în baza căror decizii sunt denumite actualele școli doctorale și stabilite organizațiile din consorții / parteneriate (diferite de cele indicate în HG).</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Dispozițiile tranzitorii privind constituirea și reorganizarea școlilor doctorale au fost necesare în etapa inițială de implementare a sistemului școlilor doctorale, când s-a realizat trecerea de la modelul anterior la noua arhitectură instituțională. În prezent, sistemul este funcțional, iar eventualele reorganizări interne (fuziuni, redenumiri, restructurări) se operează prin decizii instituționale, fără a necesita reglementare tranzitorie la nivel de regulament-cadru.</p>

<p>Consiliul Rectorilor din Republica Moldova (aviz nr. 02/05 din 23.02.2026)</p>	<p>ASEM: 3¹ Termenii de bază se definesc după cum urmează: c) consiliul școlii doctorale – organ colegial de conducere al școlii doctorale, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și ale regulamentelor instituționale; Funcția consiliului școlii doctorale este reflectat prea abstract și se cere a fi concretizat, inclusiv pentru a o delimita de funcția consiliului științific. O variantă ar fi următoarea: consiliul școlii doctorale – organ colegial de conducere al școlii doctorale, care asigură monitorizarea activităților didactice și științifice desfășurate în cadrul școlii doctorale și aplicarea actelor normative cu referință la organizarea și funcționarea școlii doctorale;</p>	<p>Se acceptă Punctul 3¹ lit. c) va avea următorul cuprins: „c) consiliul școlii doctorale – organ colegial de conducere al școlii doctorale, care asigură monitorizarea activităților didactice și științifice desfășurate în cadrul școlii doctorale și aplicarea actelor normative cu referință la organizarea și funcționarea școlii doctorale;”.</p>
	<p>UTM: pct. 7–8; pct. 14¹; prevederile privind contractul de studii; introducerea titlului Dr.I. UTM susține diversificarea formelor de organizare a studiilor doctorale, însă consideră necesară completarea proiectului cu clarificări metodologice explicite, după cum urmează: Doctoratul „la distanță” (pct. 7–8). Se recomandă precizarea, la nivel de regulament, a unor cerințe minime obligatorii privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • componentele care trebuie realizate în format față-în-față (ex.: evaluări intermediare, susținerea publică, activități de laborator/cercetare aplicată); • infrastructura instituțională necesară (platforme digitale securizate, mecanisme de monitorizare academică); • proceduri de asigurare a integrității academice și autenticității evaluărilor. <p>Lipsa acestor precizări poate genera interpretări neuniforme între instituții și riscuri privind calitatea procesului doctoral.</p>	<p>Se acceptă - Se completează cu punctele 7¹ și 7² cu următorul cuprins: „7¹. Doctoratul la distanță reprezintă o formă de organizare flexibilă a studiilor superioare de doctorat, în cadrul căreia activitățile din programul de pregătire avansată și activitatea de îndrumare științifică se desfășoară preponderent în mediul virtual de învățare cu ajutorul tehnologiilor de instruire la distanță.”; „7². Evaluările prevăzute în planul individual de studii și susținerea proiectului de cercetare se pot realiza în format fizic sau online. Susținerea publică a tezei de doctorat se realizează cu prezența fizică a doctorandului în cadrul instituției organizatoare de doctorat care a înmatriculat studentul-doctorand.”; - Punctul 8 va avea următorul conținut: „8. Durata studiilor de doctorat organizate cu frecvență redusă este cu un an mai mare decât durata studiilor cu frecvență sau la distanță. Pentru toate formele de organizare se acordă 180 de credite de studii transferabile.”.</p>

	<p>UTM</p> <p><i>Doctoratul industrial (pct. 14¹ și prevederile conexe).</i></p> <p>Pentru operaționalizarea coerentă a doctoratului industrial, se solicită clarificarea expresă a următoarelor aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definirea criteriilor de eligibilitate pentru „mediul industrial” (tipuri de organizații acceptate); • regimul drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor cercetării; • mecanismul de finanțare (responsabilități ale partenerului industrial vs. stat/instituție); • structura evaluării (rolul evaluării academice vs. evaluării din partea partenerului industrial); <p>existența sau nu a unor standarde distincte față de doctoratul științific/profesional.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Se completează cu punctele 9¹ - 9⁷ cu următorul cuprins: „9¹. Doctoratul industrial poate fi organizat în cadrul domeniilor de doctorat autorizate provizoriu sau acreditate, în conformitate cu legislația.”; „9². Parteneri ai doctoratului industrial pot fi întreprinderi sau alte organizații din sectorul economic, din țară sau din străinătate, care desfășoară activități economice și/sau de cercetare-dezvoltare, dispun de infrastructura necesară realizării activităților de cercetare aferente tematicii doctorale și nu au statut de întreprindere în dificultate, potrivit legislației aplicabile. De asemenea, pot participa organizații care fac parte din consorții de proiecte de cercetare-dezvoltare finanțate prin programe internaționale.”; „9³. Organizarea doctoratului industrial se realizează în baza unui acord de parteneriat încheiat între instituția organizatoare de doctorat, organizația parteneră și studentul-doctorand. Acordul stabilește responsabilitățile părților, condițiile de desfășurare a cercetării, utilizarea infrastructurii de cercetare, precum și regimul drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor obținute. Acordul poate prevedea și desfășurarea activității studentului-doctorand în cadrul organizației partenere sau al instituției, inclusiv în baza unui raport juridic de muncă sau a altor forme de colaborare.”; „9⁴. În cazul în care activitățile de cercetare realizate implică informații confidențiale sau rezultate susceptibile de protecție prin drepturi de proprietate intelectuală, protecția, publicarea și valorificarea acestora se stabilesc prin acordul de parteneriat, cu respectarea cerințelor academice privind elaborarea și susținerea publică a tezei de doctorat. Acordul de parteneriat stabilește modul de atribuire și exercitare a drepturilor de proprietate</p>
--	--	---

		<p>intelectuală asupra rezultatelor cercetării și măsurile privind protecția acestora.”;</p> <p>„9⁵. Activitatea de cercetare a studentului-doctorand se desfășoară în cadrul instituției organizatoare de doctorat și al organizației partenere, sub îndrumarea conducătorului de doctorat și, după caz, cu participarea unui mentor sau co-supervizor din partea organizației partenere. Activitatea studentului-doctorand poate fi monitorizată în comun de instituția organizatoare de doctorat și organizația parteneră, potrivit acordului de parteneriat. Condițiile de confidențialitate stabilite prin acordul de parteneriat nu pot restricționa dreptul studentului-doctorand de a elabora și susține public teza de doctorat.”;</p> <p>„9⁶. Evaluarea activității doctorandului și susținerea tezei de doctorat realizate în cadrul doctoratului industrial se efectuează potrivit aceluiași standarde academice și proceduri aplicabile doctoratului științific. La susținerea tezei pot fi invitați experți din mediul economic sau industrial, relevanți pentru tematica cercetării. În situația în care teza conține informații prevăzute la punctul 9⁴, acestea pot fi prezentate în anexe distincte care nu se publică până la expirarea unui termen de embargo stabilit prin acordul de parteneriat. Anexele confidențiale sunt puse la dispoziția comisiei de susținere publică și a autorităților competente pentru evaluarea tezei de doctorat.”;</p> <p>„9⁷. Finanțarea doctoratului industrial poate fi realizată din surse publice, din contribuția organizației partenere sau din alte surse legal constituite, potrivit acordului de parteneriat.”.</p>
	<p>9. Studiile superioare de doctorat, ciclul III, se realizează prin programe de 3 tipuri:</p> <p>c) doctoratul industrial, care pune accent pe conexiunea între studentul-doctorand, instituția de învățământ superior și mediul industrial. Programul de doctorat industrial are drept scop promovarea cercetării cu perspective comerciale și asigură</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Pct. 9, lit. c) corespunde definiției din Codul Educației. Regulamentul este completat prin puncte suplimentare, în care se detaliază această noțiune.</p>

	<p>beneficii, competențe și facilități de cercetare la mediul industrial, determinând transferul de cunoștințe între instituțiile de învățământ superior și companii din sectorul / mediul industrial</p> <p>ASEM: Ar fi preferabil de înlocuit sintagma ”sectorul / mediul industrial” cu sintagma ”sectorul economiei reale”, care include activități industriale, agricole, de construcții, de prestare a serviciilor (comerciale, de transportare, în domeniul sănătății, educației, etc.). Aceasta ar permite extinderea ariei transferului de cunoștințe între instituțiile de învățământ superior și companiile din toate sferile de activitate economică.</p>	
	<p>USMF: Se propune de a reformula pct. 9, litera c) pentru a asigura includerea unui spectru mai mare de companii din economia reală:</p> <p>c) Doctoratul industrial reprezintă o formă de pregătire doctorală realizată în parteneriat între studentul-doctorand, instituția de învățământ superior și mediul economiei reale private, incluzând companii, întreprinderi productive, IMM-uri inovatoare și alte entități cu activitate economică. Programul are drept scop promovarea cercetării aplicative, orientate spre inovare și valorificare economică, facilitând transferul de cunoștințe, tehnologie și competențe între universitate și sectorul productiv, precum și dezvoltarea de soluții cu potențial de implementare și comercializare.</p> <p>De ex.: https://www.abg.asso.fr/fr/article/2739/fr-les-programmes-de-doctorat-industriel-au-danemark-2739?utm_source=chatgpt.com#2</p> <p>Priority areas and thematic calls for proposals Innovation Fund Denmark directs its investments according to four priority policy themes: Priority themes 2024-2025: Green technology and innovation - Sustainable solutions and energy transition</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Pct. 9, lit. c) corespunde definiției din Codul Educației. Regulamentul este completat prin puncte suplimentare, în care se detaliază această noțiune.</p>

	<p>Life Sciences, Health and Wellness Technology - Biotechnology, Medical Devices, Digital Health Critical and digital technologies – Artificial intelligence, cybersecurity, quantum technologies Off-topic projects - Innovation in all uncovered sectors.</p>	
	<p>14. Membrii Consiliului științific, care sunt cadre didactice universitare sau cercetători, trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, și să fi condus cel puțin un doctorand în ultimii 5 ani și să îndeplinească standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat propuse de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.</p> <p>ASEM: Ar fi mai corect ca membrii Consiliului științific să aibă în palmaresul său cel puțin 1 doctorand susținut în ultimii 5 ani, căci indicatorul eficienței conducerii doctoranzilor nu este numărul doctoranzilor conduși, ci numărul tezelor susținute de aceștia.</p> <p>În plus, dacă membrii Consiliului științific trebuie să posedă dreptul de a conduce doctoratul, drept oferit de ANACEC, ei deja îndeplinesc standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat.</p> <p>Ca urmare, punctul 14 ar putea fi expus în următoarea redacție: Membrii Consiliului științific, care sunt cadre didactice universitare sau cercetători, trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, și să aibă cel puțin un doctorand susținut în ultimii 5 ani.</p> <p>USM: Excluderea sintagmei: „, ...și să îndeplinească standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat propuse de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice”, întrucât aceste standarde deja au fost îndeplinite la obținerea dreptului de a conduce doctorate.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Consiliul științific al școlii doctorale este un organ academic cu rol în orientarea strategică și în asigurarea calității activităților de cercetare și formare doctorală. În componența acestuia pot fi incluși și cercetători sau experți invitați, inclusiv din alte instituții sau din străinătate, pentru care criteriul principal îl constituie experiența și performanța în cercetare. În aceste condiții, condiționarea participării în Consiliul științific de existența unei teze susținute în ultimii 5 ani ar restrânge nejustificat posibilitatea implicării unor cercetători cu experiență și recunoaștere științifică. Prin urmare, se menține formularea propusă în proiectul regulamentului.</p>

	<p>Completarea cu sintagma: „ să fi coordonat cel puțin un doctorand care a obținut titlul de doctor în științe și să fi condus cel puțin un doctorand, în ultimii 5 ani.”</p> <p>Varianta redactată: Membrii Consiliului științific, care sînt cadre didactice universitare sau cercetători, trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, să fi coordonat cel puțin un doctorand care a obținut titlul de doctor în științe și să fi condus cel puțin un doctorand, în ultimii 5 ani.</p>	
	<p>Art 27.</p> <p>USM: Înlocuirea sintagmelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „școala doctorală” cu „instituția organizatoare de studii de doctorat” și - „poate angaja” cu „poate solicita angajarea”, întrucât școala doctorală nu este subdiviziune cu personalitate juridică. <p>Varianta redactată:</p> <p>Statele de personal și structura fondului de retribuire a muncii se întocmesc de către instituția organizatoare de studii de doctorat se aprobă de Consiliul științific al instituției și cuprind cadrele didactice, cercetătorii și studenții doctoranzi care activează în cadrul școlii doctorale. Școala doctorală poate solicita angajarea personalului didactic auxiliar, personalului de cercetare și personalului nedidactic din resursele financiare alocate programelor de doctorat.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Punctul 27 va avea următorul conținut: „27. Statele de personal și structura fondului de retribuire a muncii ale școlii doctorale se întocmesc de către instituția organizatoare de doctorat și se aprobă de Consiliul științific. Statele de personal includ cadre didactice conducătoare de doctorat, cercetători, precum și personal didactic auxiliar și personal nedidactic, în condițiile legii. Studenții-doctoranzi își desfășoară activitatea în baza raporturilor juridice de studii și nu sunt incluși în statele de personal ale școlii doctorale.”</p>
	<p>USMF: 27. Statele de personal și structura fondului de retribuire a muncii ale școlii doctorale se elaborează de către aceasta și se aprobă de Consiliul științific. Statele de personal includ funcțiile aferente personalului angajat în baza unui raport juridic de muncă, respectiv cadre didactice conducătoare de doctorat, cadre didactice titulare, cercetători, precum și personal didactic auxiliar și personal nedidactic, în condițiile legii. Studenții-doctoranzi înmatriculați în cadrul programelor de studii superioare de doctorat (ciclul III) își desfășoară activitatea de formare și cercetare în cadrul școlii doctorale în</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Punctul 27 va avea următorul conținut: „27. Statele de personal și structura fondului de retribuire a muncii ale școlii doctorale se întocmesc de către instituția organizatoare de doctorat și se aprobă de Consiliul științific. Statele de personal includ cadre didactice conducătoare de doctorat, cercetători, precum și personal didactic auxiliar și personal nedidactic, în condițiile legii. Studenții-doctoranzi își desfășoară activitatea în baza</p>

	<p>baza raporturilor juridice de studii și a contractului de studii doctorale, fără a avea statut de angajați și fără a fi incluși în statele de personal sau în fondul de retribuire a muncii.</p> <p>Sintagma „și cuprind cadrele didactice, cercetătorii și studenții doctoranzi care activează în cadrul școlii doctorale.” este ambiguă și poate fi interpretată în 2 moduri diferite: a) studenții doctoranzi care își fac studiile în cadrul acestei Școli doctorale și b) studenții doctoranzi care sunt angajați în anumite funcții nedidactice în cadrul Școlii doctorale.</p>	<p>raporturilor juridice de studii și nu sunt incluși în statele de personal ale școlii doctorale.”</p>
	<p>USMF. Pct. 40.</p> <p>- Reformularea literei b): b) Oferta de studii doctorale (ciclul III universitar).</p> <p>Ca și în cazul pct. 27, Școlile doctorale nu oferă posturi pentru studenții doctoranzi, dar locuri la studii (cu finanțare la buget sau cu taxă de studii). De ex.: HG cu comanda de stat oferă locuri pentru studii și nu posturi de studenți (HG 382/2025, Anexa 1, subsol).</p> <p>- Comasarea literelor k) și l) și redarea în următoarea formulare: k) rezumatele tezelor de doctorat ce urmează a fi susținute public, data, ora și locația aferente susținerilor publice, precum și adresele web la care pot fi accesate tezele de doctorat finalizate, cu cel puțin 14 zile înaintea desfășurării acestora;</p> <p>Universitățile dispun de repozitorii instituționale (dezvoltate în cadrul unui proiect internațional) în care se depun obligator variantele electronice ale tezelor și rezumatelor și astfel nu este necesar de a dubla informația pe 2 site-uri diferite.</p> <p>Autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice ar putea conlucra cu universitățile și oferi doar hiperlink-ul la repozitoriile instituționale</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Punctul 40 va avea următorul cuprins: „40. Școlile doctorale, cu sprijinul logistic al instituției, consorțiului sau parteneriatului, asigură publicarea pe pagina web oficială a instituției a tuturor informațiilor necesare privind programele de doctorat, văzându-se cu precădere următoarele informații:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) regulamentul școlii doctorale; b) oferta de studii doctorale (ciclul III universitar); c) posturile vacante pentru conducători de doctorat; d) modul de organizare și desfășurare a programelor doctorale; e) conținutul programelor de studii de doctorat; f) modul de finanțare a studiilor, precum și a costurilor suportate de studenți-doctoranzi; g) modelul contractului-cadru de studii doctorale; h) conducătorii de doctorat și studenții-doctoranzi pe care îi coordonează, inclusiv lista publicațiilor și brevetelor acestora; i) rezultatele și performanțele profesionale ale conducătorilor de doctorat; j) standardele de elaborare, procedurile și criteriile de evaluare a tezelor de doctorat; k) rezumatele tezelor de doctorat ce urmează a fi susținute public, precum și data, ora și locația aferente susținerilor publice, precum și adresele web la care pot fi accesate

		tezele de doctorat finalizate, cu cel puțin 14 zile înaintea desfășurării acestora;”.
	<p>Art.43</p> <p>USM: Excluderea sintagmei: „,și să îndeplinească standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat propuse de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice”, întrucât aceste standarde deja au fost îndeplinite la obținerea dreptului de a conduce doctorate.</p> <p>Completarea cu sintagma: „să fi coordonat cel puțin un doctorand care a obținut titlul de doctor în științe și să fi condus cel puțin un doctorand, în ultimii 5 ani.”</p> <p>Varianta redactată:</p> <p>Membrii Consiliului școlii doctorale format în baza prezentului Regulament, care sînt cadre didactice în învățământul superior sau cercetători, trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, să fi coordonat cel puțin un doctorand care a obținut titlul de doctor în științe și să fi condus cel puțin un doctorand, în ultimii 5 ani.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Punctul 43 va avea următorul conținut:</p> <p>„43. Membrii Consiliului școlii doctorale format în baza prezentului Regulament care sunt cadre didactice în învățământul superior sau cercetători trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, și să fi avut, în ultimii 5 ani, cel puțin un student-doctorand care a susținut teza de doctorat.”.</p>
	<p>Secțiunea 2 Președintele Consiliului științific (abrogată)</p> <p>ASEM: Dacă în acest regulament este stipulat modul în care activează un consiliu științific, este absolut logic ca acest consiliu să aibă președinte, care este ales sau numit în funcție, are atribuții, etc. Abrogarea acestui capitol fără a înlocui cu alte stipulări, creează loc de interpretări subiective a instituțiilor de învățământ și neclarități. Or, funcția unui act normativ este de a stabili un cadru legal clar.</p> <p>Art. 11 al regulamentului stipulează ”Consiliul științific este condus de un președinte, asimilat/asociat cu funcția de Prorector, care este numit în urma unui concurs public organizat de către instituția care organizează studiile superioare de doctorat, sau care reprezintă legal consorțiul ori parteneriatul organizator al studiilor superioare de doctorat, conform acordului de parteneriat încheiat între instituții.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Punctul 11 va avea următorul cuprins:</p> <p>„11. Consiliul științific este condus de un președinte, asimilat/asociat cu funcția de Prorector, care este desemnat conform regulamentului instituțional al instituției organizatoare de doctorat sau a instituției coordonatoare, în cazul consorțiilor sau parteneriatelor.”.</p>

	<p>Respective, modul de organizare a concursului trebuie prevăzut în acest regulament, sau transferat către instituție</p> <p>În loc de abrogare totală a secțiunii s-ar putea indica faptul că acesta este ales/ numit prin proceduri stipulate în regulamentul instituțional al instituției de învățământ superior, în care vor fi trasate și atribuțiile lui.</p>	
	<p>USMF: Se recomandă reformularea punctului 69 în modul următor:</p> <p>69. Contractul de studii de doctorat se încheie cu fiecare student-doctorand în parte și este semnat de studentul-doctorand, conducătorul de doctorat și reprezentantul instituției care înmatriculează studentul-doctorand. Studenții-doctoranzi coordonați în cotutelă semnează cu ambele instituții semnatare ale acordului de cotutelă acte suplimentare în corespundere cu prevederile acordului de cotutelă.</p> <p>Fundamentare: Se semnează contracte cu ambele instituții doar în cazul când este un program comun cu înmatriculare dublă, ce nu este întotdeauna posibil datorită cadrului normativ național specific.</p> <p>În multe cazuri doctorandul este înmatriculat doar la o universitate și cu cea de a doua se semnează acord de mobilitate/guest researcher deoarece este considerat visiting PhD candidate / guest doctoral researcher.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 69 va avea următorul cuprins:</p> <p>„69. Contractul de studii de doctorat se încheie cu fiecare student-doctorand în parte și este semnat de studentul-doctorand, conducătorul de doctorat și reprezentantul instituției care înmatriculează studentul-doctorand. Studenții-doctoranzi coordonați în cotutelă semnează cu ambele instituții semnatare ale acordului de cotutelă, acte suplimentare în conformitate cu prevederile acordului de cotutelă.”.</p>
	<p>Art.70</p> <p>USM: Considerăm că abordarea este discriminatorie, întrucât impune restricții de angajare doar pentru o singură categorie de doctoranzi – cei angajați în instituția organizatoare de studii doctorale. Dar, deoarece condițiile de desfășurare a studiilor trebuie să fie aceleași pentru toți, articolul urmează a fi redactat astfel încât să se refere la toți doctoranzii care își fac studiile cu frecvență.</p> <p>UTM: Regimul de angajare al doctoranzilor cu frecvență (pct. modificat privind cumulul de funcții – max. 0,5 normă</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Pct. 70 reglementează regimul aplicabil studenților-doctoranzi înmatriculați la forma cu frecvență care beneficiază de bursă individuală din fonduri publice. Limitarea normei de angajare nu are caracter discriminatoriu, ci rezultă din natura finanțării publice acordate. Bursa presupune dedicarea prioritară programului doctoral, acesta constituind activitatea principală a doctorandului cu frecvență. În cazul doctoranzilor înmatriculați la forma cu frecvență la taxă, nebeneficiari de bursă, nu se justifică instituirea unei limitări exprese privind cumulul de funcții.</p>

	<p><i>didactică sau 0,75 normă de cercetare în cadrul IOD/consorțiului)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplicabilitatea prevederii pentru toți doctoranzii cu frecvență sau doar pentru cei bugetari; ▪ compatibilitatea cu raporturile de muncă existente și regimul fiscal; ▪ situația doctoranzilor cu loc de muncă de bază extern (posibilitatea menținerii normei integrale și cumulului suplimentar); <p>impactul asupra personalului didactic tânăr (asistent/lector), în lipsa unui regim tranzitoriu.</p>	
	<p>71, lit. c) Se propune de a exclude din Contractul de studii superioare de doctorat tema de cercetare aleasă:</p> <p>ASEM: Considerăm că această excludere este nejustificată, doctorandul realizând în perioada studiilor de doctorat nu o cercetare de dragul cercetării, ci o cercetare la o temă concretă, actuală și relevantă pentru dezvoltarea științei și practicii naționale / internaționale.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> <p>În condițiile în care pct. 159 prevede că „Titlul tezei de doctorat poate fi modificat la libera alegere a studentului-doctorand, în consultare cu conducătorul de doctorat, până în momentul finalizării acesteia în vederea susținerii publice.”, includerea temei de cercetare în contractul de studii superioare de doctorat ar avea un caracter exclusiv orientativ.</p> <p>Prin urmare, menționarea expresă a temei de cercetare în contract nu produce efecte juridice suplimentare și nu este determinantă pentru validitatea parcursului doctoral, întrucât tema poate fi ajustată în funcție de evoluția cercetării.</p>
	<p>USM: La pct. 71 de exclus punctul i) care se referă doar la o singură categorie de doctoranzi, întrucât orice Contract de studii, inclusiv pentru cele de doctorat, este tipizat așa încât să poată fi aplicat pentru toți.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La punctul 71 lit. i) – se exclude.</p>
	<p>USMF: La pct. 71 se recomandă: La litera f) de exclus limba rusă, deoarece ea deja este inclusă în limbile minorităților naționale (nr. persoanelor de etnie rusă</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial.</p> <p>Punctul. 71. lit. f) va avea următorul conținut:</p>

în R Moldova constituie cca 9% din populație conform datelor ultimului recensământ).

AMTAP: Regimul lingvistic al tezelor de doctorat (Pct. 71, lit. f)

Propunere: Menținerea formulei actuale („limba română sau o limbă de circulație internațională”) și excluderea mențiunii explicite a limbii ruse ca opțiune separată.

Argumentare: Introducerea explicită a limbii ruse ca opțiune de redactare, în afara categoriei consacrate a limbilor de circulație internațională, reprezintă o barieră în calea obiectivelor de internaționalizare a cercetării autohtone. Considerăm că un simplu rezumat nu poate asigura impactul social, economic și cultural necesar unei cercetări finanțate din fonduri publice; de aceea, pentru tezele care nu sunt redactate în română, engleză sau franceză, este imperativă traducerea integrală în limba de stat, garantând astfel dreptul comunității științifice naționale de a accesa și aplica rezultatele cercetării.

Din **perspectivă strategică**, redactarea tezelor în limbi care nu beneficiază de un statut de largă circulație internațională afectează vizibilitatea instituțională și scade ratingul universităților din Republica Moldova în topurile globale, unde performanța este măsurată prin citări în limbi de circulație mondială. În acest context, subliniem un argument de ordin fundamental: **limba română este limbă oficială a Uniunii Europene**. Prin urmare, redactarea tezelor în limba română nu este doar o obligație constituțională, ci o alegere strategică ce asigură în mod automat contextul european al cercetării noastre. Utilizarea limbii românei conferă studiilor doctorale deschiderea necesară către spațiul academic comunitar, facilitând integrarea, recunoașterea și dialogul științific la nivelul întregii Uniuni Europene.

INSISTĂM pe formularea: „Limba în care se redactează și se susține teza de doctorat poate fi limba română sau o limbă de circulație internațională (engleză, franceză). Teza de

„f) limba în care se redactează și se susține teza de doctorat este limba română, o altă limbă de circulație internațională sau limba unei minorități naționale în cazul tezelor care tratează subiecte legate de limba și cultura unei minorități naționale; Teza de doctorat și rezumatul, redactate în altă limbă decât limba română, vor fi traduse integral în limba română.”

	<p>doctorat poate fi redactată într-o limbă a minorităților naționale, dacă subiectul este legat de cultura minorității respective, cu condiția traducerii integrale a tezei și a rezumatului în limba română.”</p>	
	<p>USMF: La pct. 71 se recomandă: De reformulat litera în modul următor: i) cuantumul activităților didactice pe care studentul-doctorand poate să le desfășoare, pentru studenții-doctoranzi înmatriculați la forma cu frecvență. Fundamentare: la semnarea contractului imediat după admiterea studentului doctorand nu este posibil de a ști dacă el va fi sau nu implicat în procesul didactic.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu poate fi acceptată, având în vedere că punctul 71 lit. i) se exclude din Regulament.</p>
	<p>USMF: La pct. 73¹ se recomandă: - de a completa la fine cu următoarele pentru a aduce în corespundere cu pct. 73² „pe domenii și programe de studii”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Punctul 73¹ va avea următorul conținut: „73¹. Ministerul Educației și Cercetării, prin consultare cu instituțiile de învățământ superior și ministerele în subordinea cărora sunt instituții organizatoare de doctorat, propune anual, spre aprobare Guvernului planul de admitere la studii superioare de doctorat cu finanțare bugetară (comanda de stat) pe domenii fundamentale ale științei, culturii și tehnicii.”.</p>
	<p>USMF: La pct. 73¹ se recomandă de a formula litera c) în modul următor: c) calendarul admiterii; Fundamentare: datele prezentării documentelor în original, datele afișării rezultatelor sunt elemente componente ale calendarului.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Se completează cu punctul 73² cu următorul cuprins: „73². Oferta educațională a instituțiilor organizatoare de doctorat pentru admiterea la studii superioare de doctorat, ciclul III, cu finanțare de la bugetul de stat, se aduce la cunoștința candidaților prin afișare pe pagina web oficială, inclusiv: a) programele de doctorat la care se organizează admiterea; b) numărul de locuri bugetate de stat oferite pentru fiecare program de doctorat; c) calendarul admiterii; d) metodologia de admitere; e) condițiile și actele necesare pentru înscriere la concurs;</p>

		f) modalitatea de desfășurare a probelor de concurs (dacă este cazul); g) alte informații relevante.”
	USMF: La pct. 74 de completat la final cu: „în corespundere cu Regulamentul de admitere la studii superioare de doctorat (ciclul III) al școlii doctorale/universității”	Se acceptă Punctul 74 va avea următorul cuprins: „74. Admiterea la studii superioare de doctorat se realizează în corespundere cu Regulamentul de admitere la studii superioare de doctorat al instituției organizatoare de doctorat, pe bază de concurs, în condiții de transparență, selectând candidatul pentru fiecare poziție vacantă de student-doctorand, ciclul III, pentru care instituția organizatoare de doctorat a obținut finanțare de la bugetul de stat sau din alte surse legale.”.
	Pct. 78 și pct. 81 USMF: Se recomandă de substituit cuvântul <i>procedura de admitere</i> cu <i>concursul de admitere</i> .	Se acceptă Punctul 78 va avea următorul cuprins: „78. Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii de doctorat numai absolvenții cu diploma de studii superioare de master sau echivalentă acesteia, în domeniul de formare profesională corelat cu domeniul de studii la doctorat, din țară și din străinătate, conform legii.”; Punctul 81 va avea următorul cuprins: „81. După finalizarea concursului de admitere și semnarea contractului de studii de doctorat, persoana admisă are calitatea de student-doctorand al școlii doctorale pe perioada desfășurării programului de doctorat, inclusiv în perioada de grație.”.
	AMTAP: Protejarea investiției publice în capitalul uman (Pct. 92 - Completare) Propunere: Permișiunea de a susține teza după expirarea termenului contractual, fără pierderea parcursului academic anterior, în baza unei decizii a Rectorului și a Consiliului Științific/Consiliului Școlii Doctorale.	Nu se acceptă Conform prevederilor pct. 90 din HG 1007/2014, studenții-doctoranzi care nu reușesc să finalizeze teza de doctorat în termen, mai au la dispoziție o perioadă de grație de maximum 2 ani pentru a finaliza și susține public teza. Soluția propusă ar conduce la diminuarea responsabilității studentului-doctorand și a conducătorului de doctorat.

	<p>Argumentare (eficiență economică): Din perspectiva gestiunii resurselor publice, este inefficient ca un student-doctorand care a finalizat programul de pregătire (anul I, publicații, conferințe) să fie exmatriculat definitiv din motive birocratice de timp. Statul a investit deja resurse considerabile în formarea acestuia. Acordarea șanseii de a finaliza susținerea (pentru lucrări cu valoare demonstrată pentru patrimoniul național). reprezintă o măsură de recuperare a investiției publice și de sprijinire a cercetării în domenii de nișă, cum sunt Artele.</p> <p>Propunem completarea pct. 92 din Regulamentul în vigoare cu următoarele prevederi: „Studentul-doctorand care a finalizat integral programul de studii, dar nu a susținut teza de doctorat în termenul contractual din motive argumentate, justificate prin acte, poate solicita aprobarea susținerii tezei în cadrul aceleiași școli doctorale. Programul de doctorat parcurs anterior rămâne valabil (studii avansate anul I, publicații, participări la conferințe ș.a.). Solicitarea este adresată Rectorului instituției, se examinează de Consiliul școlii doctorale și/sau de Consiliul științific și poate fi acceptată în condițiile elaborate de școala doctorală.”</p>	
	<p>103. ...Criteriile de evaluare a programelor de doctorat și a școlilor doctorale vor conține în principal elemente referitoare la calitatea rezultatelor științifice ale grupurilor de cercetare formate din conducătorii de doctorat și alți membri ai școlii doctorale,...</p> <p>ASEM: Deoarece condiție obligatorie pentru susținerea tezei de doctor este reflectarea în teză a elementelor de noutate științifică, rezultatele științifice ale cercetării efectuate de doctoranzi devin aspect important al calității rezultatelor științifice ale grupurilor de cercetare care, în acest caz, trebuie să fie formate din conducătorii de doctorat și doctoranzii ghidați.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Elementele de noutate științifică și rezultatele cercetării realizate de studenții-doctoranzi constituie criterii pentru evaluarea activității doctorandului și a tezei de doctorat. Evaluarea programelor de doctorat și a școlilor doctorale trebuie să vizeze, în principal, capacitatea științifică a conducătorilor de doctorat și a grupurilor de cercetare din care aceștia fac parte.</p>

	<p>USMF: La pct. 103 se recomandă completarea după cuvintele <i>managementul calității</i> cu cuvântul <i>academice</i>.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 103 va avea următorul cuprins: „103. Sistemul de criterii, standardele de calitate și metodologia de evaluare se aprobă de Guvern în baza propunerilor formulate de Ministerul Educației și Cercetării, în consultare cu Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. Criteriile de evaluare a programelor de doctorat și a școlilor doctorale vor conține în principal elemente referitoare la calitatea rezultatelor științifice ale grupurilor de cercetare formate din conducătorii de doctorat și alți membri ai școlii doctorale, capacitatea instituțională și managementul calității academice și vor da o pondere importantă impactului și relevanței activității științifice a acestor grupuri la nivel internațional.”.</p>
	<p>Art.112 USM: Excluderea sintagmei: „cu respectarea standardelor minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat”, întrucât aceste standarde deja au fost îndeplinite la obținerea dreptului de a conduce doctorate. Varianta redactată: Procedura de evaluare a conducătorilor de doctorat va fi prevăzută în regulamentul instituțional.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Indicatorii de performanță științifică pentru dobândirea dreptului de a conduce doctorate reprezintă reperatele de bază pentru exercitarea acestei calități și trebuie respectate pe întreaga perioadă de activitate a conducătorului de doctorat. Menționarea acestora în text are rolul de a asigura că procedura instituțională de evaluare se realizează în conformitate cu aceste standarde și nu introduce criterii contrare sau inferioare celor stabilite la nivel național.</p>
	<p>USMF: La pct. 118 se recomandă completarea după cuvintele <i>pentru programul de cercetare</i> cu cuvintele <i>(inclusiv pentru diseminarea rezultatelor cercetării și efectuarea stagiilor)</i> Diseminarea rezultatelor prin participări la forumuri științifice și publicații, precum și stagiile de cercetare sunt esențiale în programele de doctorat și constituie criterii de evaluare pentru acordarea calificativului, dar nu sunt subînțelese explicit de organele de control financiar.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 118 va avea următorul cuprins: „118. Finanțarea unui loc bugetar include bursa individuală și costurile pentru programul de studii avansate și pentru programul de cercetare sau creație artistică, inclusiv pentru diseminarea rezultatelor cercetării și efectuarea stagiilor. Cuantumul costurilor pentru programul de cercetare este ajustat cu coeficienții corespunzători pe domenii disciplinare și profesionale ale doctoratului conform unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și aprobate de Guvern.”.</p>

	<p>USMF: La pct 126 Se recomandă de a completa la fine cu următoarele: ...și Metodologia-cadru de desfășurare a competiției de proiecte științifice elaborată de Ministerul Educației și Cercetării (sau ANACEC sau ANCD)</p> <p>Fundamentare: Lipsa unei Metodologii-cadru creează riscuri în procedura de selecție a proiectelor în interiorul școlilor doctorale/universităților/parteneriatelor cu acordarea granturilor nu în corespundere cu prioritățile științifice naționale/instituționale și excelența, dar persoanelor cu experiență mai mare și nu conducătorilor începători sau tineri, conducătorilor care vor produce mai multe produse ce sunt necesare pentru evaluarea universității/ȘD pentru finanțarea complementară/compensatorie etc.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>În temeiul principiului autonomiei universitare, repartizarea locurilor bugetare între școlile doctorale ale instituției organizatoare de doctorat se realizează în conformitate cu prioritățile strategice instituționale, cu respectarea criteriilor de performanță și a cadrului normativ.</p>
	<p>USMF: La pct. 155 Se recomandă de modificat succesiunea și de formulat în modul următor: ... progresului programului său de cercetare științifică în fața conducătorului de doctorat și a comisiei de îndrumare...</p> <p>Fundamentare: responsabilitatea de bază aparține conducătorului și nu comisiei de îndrumare</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 155 va avea următorul cuprins: „155. Pentru asigurarea unui parcurs științific coerent, studentul-doctorand susține, în corespundere cu planul individual de activitate, și cel puțin o dată la 12 luni, o prezentare publică a progresului programului său de cercetare științifică în fața conducătorului de doctorat și a comisiei de îndrumare, care au rolul de a ghida, a corecta și a susține parcursul științific al studentului-doctorand.”.</p>
	<p>Art.156</p> <p>USM: Excluderea sintagmei: „elaborat de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice”. Or, fiecare domeniu științific impune standarde cantitative și calitative diferite de elaborare a unei teze de doctorat, de aceea Ghidul trebuie să fie elaborat și aprobat de Consiliile școlilor doctorale, în baza unor recomandări ale autorității naționale abilitate cu dreptul de a evalua calitatea în cercetare.</p> <p>Varianta redactată:</p> <p>Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite prin regulamentul școlii doctorale și în conformitate cu Ghidul de redactare a tezei de doctor a școlii doctorale.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 156 va rămâne în redacția originală „156. Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite prin regulamentul școlii doctorale.”</p>

	<p>USMF: Suntem categoric împotriva pct. 156. Fundamentare: Există numeroase argumente, din care pe scurt putem menționa următoarele. Ghidurile anterioare nu luau în considerare particularitățile cercetărilor la diferite domenii și făceau foarte mici diferențe (număr de pagini) doar între tezele cu profil socio-uman și real. Astfel, tezele în domenii extrem de diferite trebuiau să fie perfectate la fel și contrar standardelor acceptate la nivel internațional pe domeniile specifice. O teză în domeniul biomedical nu poate fi perfectată la fel ca cea în domeniul de construcții, chiar și în interiorul unui domeniu sunt diferențe substanțiale (de ex. medicină clinică și farmacie). De asemenea, documentele ANACEC impun stiluri de citare improprii domeniilor științifice, ce creează probleme majore în instruirea doctoranzilor.</p>	
	<p>USM. Excluderea art. 157, întrucât intră în contradicție cu varianta redactată a art.156.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Întrucât punctul 156 rămâne în redacția originală, nu se constată existența unei contradicții care să justifice excluderea punctului 157.</p>
	<p>165¹ În scopul îmbunătățirii calității, textul tezei de doctorat se transmite spre examinare autorității naționale responsabile de confirmarea titlurilor științifice până la desfășurarea susținerii publice</p> <p>ASEM: Considerăm că această completare nu este binevenită din cel puțin următoarele cauze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nu este conformă practicilor internaționale, unul din scopurile modificării Regulamentului expus în Nota de fundamentare fiind ”necesitatea alinierii la standardele europene actuale” și înlăturarea procedurilor depășite. 2. Transferul de responsabilitate privind calitatea tezei de la doctoranzi, conducătorii de doctorat și membrii comisiilor de îndrumare la 2 experți ANACEC, care pot evalua teza sub aspectul interpretărilor subiective. Plus pentru 	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctele 165¹ și 165² se exclud din proiectul hotărârii Guvernului.</p>

susținerea tezei de la etapa inițială până la etapa finală, va fi necesar 1 an, credem că este prea mult procedural.

Încalcă autonomia instituției în cercetare și desfășurare a studiilor de doctorat.

USM: Excluderea articolelor 165¹ și 165² din cauza că evaluarea repetată a tezelor de doctorat:

- Este un proces netransparent care lasă loc pentru interpretări și abordări subiective;
- Subminează demnitatea profesională și reputația reprezentanților mediului academic din țară și de peste hotare, implicați în evaluarea finală a tezelor de doctorat;
- Încalcă principiul autonomiei universitare;

Notă: Considerăm că evaluarea externă a programelor de doctorat, care apreciază, inclusiv, calitatea tezelor realizate, exclude necesitatea evaluării repetate a acestora de oricare altă instituție externă.

USMF: La pct. 165¹ se recomandă de a îmbunătăți formularea în funcție de viziunea MEC pentru a stipula explicit ce se are în vedere prin „examinare” – evaluarea la similitudini, corectitudinea metodologică, calitatea cercetării și a analizei și prezentării rezultatelor, conformitatea perfectării tehnice etc. În caz contrar vor apărea discrepanțe în interpretare și aplicarea prevederii.

UTM: Punctul nou: Transmiterea tezei către „autoritatea națională” înainte de susținere și emiterea „notei informative”

UTM semnaleză că această prevedere introduce un mecanism suplimentar de evaluare centralizată (o teza este evaluată de conducător și comisia de îndrumare, apoi de unitatea primară, apoi de Seminarul științific, apoi de Comisia de susținere

publică), cu impact asupra autonomiei Școlilor Doctorale și asupra duratei studiilor.

O analiză instituțională realizată asupra tezelor confirmate ANACEC în perioada 2015–2025 arată că:

- durata medie generală este de 9–12 ani (incluzând cohorte vechi);
- pentru doctoranzii înmatriculați după 2015, durata medie scade la 6–7 ani.

În acest context, o etapă suplimentară fără termene clare poate conduce la:

- extinderea duratei studiilor;
- afectarea calendarului susținerilor;
- descurajarea finalizării în termen.

Se solicită:

- delimitarea clară a competențelor ANACEC în această etapă;
- stabilirea unui termen maximal (ex. 20–30 zile lucrătoare);
- precizarea caracterului consultativ sau obligatoriu al observațiilor;
- introducerea unei proceduri de clarificare/contestare;

garantarea explicită a autonomiei Școlilor Doctorale.

AMTAP: Consolidarea autonomiei IOSUD și debirocratizarea confirmării titlurilor (Pct. 165.1 și 165.2)

Propunere: Eliminarea mecanismelor de control *ex-post* prevăzute la pct. 165.1 și 165.2 și instituirea unei Comisii Unice de evaluare.

Argumentare: Condiționarea conferirii titlului de către instituția organizatoare (IOSUD) de verificări administrative ulterioare lezează autonomia universitară garantată de Codul Educației. Autoritățile naționale sunt responsabile de

	<p>promovarea procedurilor și principiilor în organizarea studiilor de doctorat și de confirmarea titlurilor, însă calitatea studiilor este prerogativa și responsabilitatea directă a instituțiilor organizatoare.</p> <p>În vederea unei colaborări intense, bazate pe respect colegial, corectitudine și responsabilitate pentru calitatea tezelor înaintate spre susținere publică, propunem formarea unei Comisii Unice, constituite din reprezentanți ai autorității naționale și ai Școlii Doctorale, care să valideze calitatea tezei înainte de susținerea publică. Această procedură de „filtru unic” va elimina dubla birocrație, va scurta termenele de procesare a dosarelor și va alinia Republica Moldova la standardele Procesului Bologna.</p>	
	<p>165² Autoritatea națională responsabilă de confirmarea titlurilor științifice transmite candidatului și instituției care a înmatriculat studentul-doctorand o notă informativă asupra tezei, cu observații și propuneri privind îmbunătățirea calității acesteia.</p> <p>ASEM: Nu susținem completarea dată pe motivul că ea rezultă din completarea anterioară</p> <p>USM: Excluderea articolului 165² (a se vedea argumentele de la pct. 165¹).</p> <p>USMF: La pct. 165² se recomandă de a îmbunătăți formularea în funcție de viziunea MEC pentru a fi explicit redat ce se are în vedere prin „calitatea tezei”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>Punctul 165² se exclude din proiectul hotărârii Guvernului.</p>
	<p>USMF: Se recomandă de a exclude din formularea pct. 183 cuvântul „interdisciplinar”, deoarece actele normative în vigoare care reglementează domeniile de studii nu includ domenii interdisciplinare, deci ele vor fi arbitrar stabilite pentru fiecare teză și CTICE nu va putea să perfecteze diplomele respective.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>- Punctul 183 va avea următorul cuprins: „183. Diploma eliberată după promovarea unui program de doctorat se numește diplomă de doctor. În diploma care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor se menționează, în mod expres, codul și denumirea</p>

		domeniului de studii la doctorat, stabilite în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior.”;
	USMF: Se recomandă de a exclude din formularea pct. 185 ¹ cuvântul „interdisciplinar”, deoarece actele normative în vigoare care reglementează domeniile de studii nu includ domenii interdisciplinare, deci ele vor fi arbitrar stabilite pentru fiecare teză și CTICE nu va putea să perfecteze diplomele respective.	Nu se acceptă - Punctul 185 ¹ se exclude din proiectul hotărârii Guvernului.
	190 lit. c) dreptul de a propune comisia de doctorat lit.k) dreptul de a decide elementele de studiu din cadrul programului de pregătire bazat pe studii avansate la care studentul trebuie să participe, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament ASEM: De înlocuit ”comisia de doctorat” cu ”comisia de susținere publică” Propunem următoarea reformulare: dreptul de a consulta studentul-doctorand în selectarea elementelor de studiu din cadrul programului de pregătire bazat pe studii avansate la care studentul-doctorand trebuie să participe. USM: Redactarea articolului, la pct.c) prin înlocuirea sintagmei „comisia de doctorat” cu sintagma „comisia de susținere publică”.	Se acceptă Proiectul hotărârii Guvernului prevede la pct. 1.3 următoarele: „1.3. pe tot parcursul textului, sintagma „comisia de doctorat”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „comisia de susținere publică” ”;
	USMF: În pct. 190 se recomandă: clarificarea lit. h), deoarece <i>întreruperea relației de îndrumare</i> este vagă și poate subînțelege – exmatricularea studentului doctorand, transferul lui la alt conducător, transferul la altă școală doctorală etc. de completat la fine lit. k) cu următoarele – și a regulamentelor interne ale Școlii doctorale.	Nu se acceptă - prevederea de la lit. h) se referă exclusiv la dreptul conducătorului de doctorat în raport cu studentul-doctorand îndrumat și nu implică, prin ea însăși, exmatricularea, transferul sau încetarea studiilor doctorale ale acestuia.

		- prevederea de la lit. k) nu limitează dreptul de a include elemente specifice domeniului în programul de pregătire avansată.
	ASEM: Se cere specificat modul de desemnare a directorului școlii doctorale: prin ordinul rectorului în bază de concurs sau prin propunerea candidaturii de către președintele Consiliului științific din rândul conducătorilor de doctorat.	Nu se acceptă Conform pct. 41 din Regulament: „41. Școala doctorală este condusă de un director al școlii doctorale, asimilat directorului de departament, și de Consiliul școlii doctorale, ca organ de conducere colectivă.”. Asimilarea funcției implică aplicarea aceleiași proceduri de desemnare ca în cazul directorului de departament, respectiv alegerea prin concurs, în condițiile stabilite de regulamentele instituționale.
	USMF: Se recomandă de a păstra capitolul VI. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE cu un singur punct care va stipula căror studenți-doctoranzi se aplică prevederile noi (de ex. studenților doctoranzi la anii 1-2 de studii), deoarece unii studenți doctoranzi sunt la finele studiilor sau au demarat procedura de susținere și noile prevederi vor fi discriminatorii pentru ei, forțându-i să refacă structurile tezelor, să modifice parcursul de susținere în condițiile când nu este cunoscut dacă sunt gata actele normative subiacente implementării modificărilor prevăzute în această HG.	Se acceptă. În vederea asigurării clarității privind aplicarea în timp a modificărilor propuse și pentru evitarea unor interpretări neuniforme în practică, proiectul va fi completat cu o prevedere tranzitorie care să reglementeze regimul juridic aplicabil studenților-doctoranzi înmatriculați anterior intrării în vigoare a hotărârii. În acest sens, în textul hotărârii Guvernului se va introduce prevederea: „Studenții-doctoranzi înmatriculați anterior intrării în vigoare a prezentei hotărâri își continuă studiile, inclusiv finalizarea și susținerea publică a tezei de doctorat, potrivit prevederilor legale aplicabile la data înmatriculării.”
	AMTAP: Recunoașterea specificului domeniului „Arte” Argumentare: Solicităm ca metodologia de evaluare a tezelor să respecte Art. 116 (9) din Codul Educației, prin care creația artistică este echivalată cu cercetarea științifică. În acest sens, evaluarea tezelor de doctorat în arte necesită un grad sporit de autonomie a Școlii Doctorale, singura capabilă să	Nu se acceptă Observația vizează metodologia de evaluare a tezelor pentru confirmarea titlurilor științifice, reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 497/2019 și prin standardele elaborate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, aspecte care depășesc obiectul de reglementare a prezentului Regulament.

	aprecieze componenta de „cercetare prin practică”, element imposibil de cuantificat prin grile administrative rigide.	
	USARB, UPSC comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Platforma de consultări publice particip.gov.md https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-avizare/16178	<p>La punctul 71: Așa precum în Republica Moldova limba română este limba oficială a statului și a spațiului academic public, consider că tezele de doctor și doctor habilitat trebuie să se scrie în limba română și, eventual, și/sau într-o limbă de circulație internațională, (când este vorba despre un cetățean străin). Teza de doctorat nu este un document privat, este un act public de validare științifică, susținut într-o instituție publică, cu efecte juridice și academice (titlu, carieră, finanțare). Pe de altă parte, în contextul comunității științifice mici (pe care o avem, mai ales, la unele domenii științifice), varianta propusă în proiect, îngustează semnificativ nevoie de evaluare accesibilă și riguroasă. Astfel, redactarea tezelor în limbi ale minorităților va restrânge cercul evaluatorilor competenți și va crea riscul transformării evaluării (expertizelor) într-un exercițiu formal. Și nu în ultimul rând, teza se scrie pentru comunitatea științifică națională/internațională, nu pentru autor. Respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților este esențială, dar doctoratul nu este un act de exprimare identitară, ci de validare științifică. Iar lumea academică din RM are nevoie de o limbă comună de lucru, mai ales într-un stat mic.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Punctul. 71. lit. f) va avea următorul conținut: „f) limba în care se redactează și se susține teza de doctorat este limba română, o altă limbă de circulație internațională sau limba unei minorități naționale în cazul tezelor care tratează subiecte legate de limba și cultura unei minorități naționale; Teza de doctorat și rezumatul, redactate în altă limbă decât limba română, vor fi traduse integral în limba română.”</p>
	<p>3. Nu este logică propunerea de a completa punctul 161 cu 161.1 și 161.2 . din următoarele considerente: se va înregistra o suprapunere nejustificată de competențe, or ANACEC este responsabilă de confirmarea titlurilor, are un rol de control al procedurii și conformității, nu de evaluare primară a conținutului tezei și nici nu are capacități conforme. Iar comisiile de susținere și consiliile științifice tocmai sunt formate din experți de domeniu și acestea au și trebuie păstrată responsabilitatea evaluării conținutului științific. în rândul al doilea, se formează un risc major de formalizare și birocratizare</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Punctele 165¹ și 165² se exclud din proiectul hotărârii Guvernului.</p>

	<p>a evaluării. Examinarea prealabilă (ANACEC) va fi inevitabil formală, axată pe procedură, nu poate substitui lectura critică profundă și, drept urmare, lucrarea va fi supusă unei duble evaluări, dintre care cea a NACECului - superficială, unui stres dublu, fapt care nu poate nicidecum îmbunătăți calitatea tezelor. Plus, reieșind și din propunerea anterioară, RM este un stat mic cu experți puțini, care sunt implicați în mai multe structuri, fapt care crează un nou risc - dublarea muncii experților evaluatori, ș.a. În următorul rând, cetralizarea excesivă nu va conduce la creșterea calității tezelor, ci va fortifica birocrăția. De asemenea, se deviază de la practicile bune europene, pentru că o teză trebuie evaluată mai întâi academic, prin susținere publică în fața unor specialiști în domeniu, experți recunoscuți și apoi transmisă spre confirmare ANACEC. Astfel, calitatea NU poate fi îmbunătățită prin control anticipat și excesiv, ci prin evaluare reală. Lăsați Cezarului ce-i a Cezarului.</p>	
	<p>La punctul 126 dacă cuvântul „granturile” - se exclude, propoziția nu are sens.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 126 va avea următorul cuprins: „126. În cadrul școlilor doctorale, locurile bugetare se repartizează de către Consiliul școlii doctorale prin competiție de proiecte științifice între conducătorii de doctorat, membri ai unei școli doctorale organizate conform regulamentului școlii doctorale prin utilizarea de criterii conforme cu bunele practici internaționale.”.</p>
Avizare și consultare publică repetată		
<p>Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (aviz nr. 263-05 din 16.03.2026)</p>	<p>1.77. Punctul 179 - se abrogă; Propunere: Menținerea conținutului pct. 179 în următoarea redacție, pentru a evita redundanța „Autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice evaluează dosarul de confirmare a titlului științific și teza de doctorat din perspectiva respectării eticii profesionale, a standardelor de calitate, a criteriilor de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat, precum și a cerințelor de elaborare stabilite prin</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 179 va avea următorul cuprins: „179. Autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice evaluează dosarul de confirmare a titlului științific și teza de doctorat din perspectiva respectării eticii profesionale, a standardelor de calitate, a criteriilor de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat,</p>

	<p>regulamentul școlii doctorale” sau completarea pct. 180 cu acest conținut.</p> <p>Argumentare: Considerăm acest punct foarte important, deoarece el enumeră elementele conform cărora ANACEC evaluează dosarul și teza de doctorat (respectarea eticii profesionale, a standardelor de calitate, a criteriilor de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat, a cerințelor de elaborare stabilite prin regulamentul școlii doctorale). În lipsa conținutului acestui punct, nu este clar modul în care ANACEC evaluează dosarul și în ce bază ANACEC confirmă sau respinge decizia instituției.</p>	<p>precum și a cerințelor de elaborare stabilite prin regulamentul școlii doctorale.”</p>
	<p>1.74. La punctul 170 se va completa cu textul „și sunt autori de lucrări științifice în domeniul de doctorat corespunzător programului doctoral la care a fost înmatriculat studentul-doctorand.”</p> <p>Propunere: excluderea sintagmei „și au cel puțin funcția științifico-didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific coordonator, ori au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate”;</p> <p>Argumentare: Conform prevederii actuale, sunt excluse din componența Comisiilor de doctorat persoanele care nu sunt din mediul academic, deși acestea pot deține titlul științific și pot avea o experiență importantă în domeniul economic, medical etc., care credem că le-ar permite să evalueze teza din punct de vedere aplicativ, practic. La unele specialități / teme de cercetare este foarte dificil de găsit persoane cu titlu științific și științifico-didactic / cu drept de conducător de doctorat. În aceste situații, în Comisia de susținere sunt incluse persoane mai puțin apropiate de tematica tezei, doar pentru a îndeplini cerința formală, în timp ce persoane cu cunoștințe și competențe în tematica tezei nu pot fi incluse.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Punctul 170 va avea următorul cuprins: „170. Membrii comisiei de doctorat dețin cel puțin titlul științific de doctor și sunt autori de lucrări științifice relevante pentru domeniul de studii al programului de doctorat sau pentru tematica tezei.”</p>
	<p>1.40. Punctul 80 - se abrogă.</p> <p>Propunere: menținerea acestui punct;</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Prevederile punctului 80 se păstrează, în formă redactată, la punctul 40 lit. i) cu următorul cuprins:</p>

	<p>Argumentare: excluderea prevederii privind publicarea informațiilor din acest punct pe pagina web ar reduce nivelul de transparență a studiilor superioare de doctorat.</p>	<p>„i) informațiile privind procedurile de selecție și admitere la doctorat, criteriile de evaluare precum și alte informații relevante privind admiterea;”</p>
	<p>1.26.9. pct. 40, lit. 1) - se exclude. Propunere: menținerea acestui punct; Argumentare: excluderea prevederii privind publicarea rezultatelor și performanțelor profesionale ale conducătorilor de doctorat ar reduce nivelul de transparență a studiilor superioare de doctorat.</p>	<p>Se acceptă Prevederile pct. 40 lit. l), redactate, se includ în pct. 40, lit. k) cu următorul cuprins: „k) rezumatele tezelor de doctorat ce urmează a fi susținute public, data, ora și locația aferente susținerilor publice, precum și adresele web la care pot fi accesate tezele de doctorat finalizate, cu cel puțin 14 zile înaintea desfășurării acestora”;</p>
	<p>1.46. Punctul 101 va avea următorul conținut: „Evaluarea externă a programelor de doctorat și a școlilor doctorale se realizează în baza Ghidului de evaluare externă pentru programele de studii superioare de doctorat.”; Propunere: înlocuirea sintagmei Ghidului de evaluare externă pentru programele de studii superioare de doctorat cu sintagma „Metodologiei de evaluare externă a calității în învățământul superior, profesional tehnic și formarea profesională a adulților”. Argumentare: În practica administrativă și normativă, termenul „ghid” este utilizat pentru documente care au caracter explicativ sau orientativ, descriu bune practici sau recomandări și nu instituie reguli juridice obligatorii. Acest rol îl au Ghidurile și în agențiile europene de asigurare a calității (fiind mai degrabă instrumente de interpretare – Guidelines, Evaluation manuals, Assessment frameworks), iar standardele obligatorii sunt stabilite prin legislație și regulamente.</p>	<p>Se acceptă Punctul 101 va avea următorul cuprins: „101. Evaluarea externă a programelor de doctorat și a școlilor doctorale se realizează în baza metodologiei de evaluare externă a calității în învățământul superior, profesional tehnic și formarea profesională a adulților.”</p>
<p>Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (aviz nr. 07/01-17/23 din 12.03.2026)</p>	<p>Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect</p>	<p>S-a luat act</p>

Academia de Științe a Moldovei (aviz înregistrat cu nr. 11/133/26 din 13.03.2026)	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Consiliul Rectoților din Republica Moldova (aviz nr. 02/09 din 25.03.2026)	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect	S-a luat act
Expertizare		
Centru Național Anticorupție al Republicii Moldova (aviz nr. 06/2/5136 din 23.03.2026)	Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării și are drept scop „modernizarea, armonizarea și alinierea cadrului normativ privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, la standardele europene actuale și la necesitățile sistemului național de învățământ superior și cercetare”. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. Cu toate acestea, analiza detaliată a evidențiat anumite deficiențe, în special legate de punctele 1.78 și 1.79 din proiect, unde există ambiguități privind entitatea responsabilă pentru conferirea și confirmarea titlului de doctor. Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, cu condiția luării în considerare a riscurilor identificate în prezentul raport de expertiză anticorupție.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> „Prevederile pct. 180 și 181 vizează aceeași entitate, instituția organizatoare de studii superioare de doctorat, care are competența de a conferi titlul științific și de a gestiona procedura de transmitere a dosarului spre confirmare. În acest sens, nu se instituie o dublă competență, iar fluxul procedural este conform art. 94 alin. (12) din Codul educației și prevederilor HG nr. 497/2019. Pentru evitarea ambiguităților, textul va fi ajustat prin utilizarea unei terminologii unitare pe întreg regulamentul.” Punctul 180 va avea următorul cuprins: „180. Instituția organizatoare de studii superioare de doctorat care a înmatriculat studentul-doctorand și a aprobat conferirea titlului de doctor în urma susținerii publice depune la autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice dosarul pentru confirmarea titlului de doctor. În baza confirmării, instituția organizatoare de studii superioare de doctorat eliberează diploma de doctor în științe.”; Punctul 181 va avea următorul cuprins: „181. În cazul în care autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice respinge solicitarea de confirmare a titlului științific, instituția organizatoare de studii superioare de doctorat primește o motivație scrisă de

		<p>respingere. Se disting următoarele motive de respingere și consecințele aferente:</p> <p>a) din motive ce țin de conținutul tezei. În acest caz, teza revizuită va fi susținută public repetat, iar decizia repetată de conferire a titlului științific se transmite autorității naționale abilitate pentru confirmarea titlurilor științifice în termen de un an de la data primei respingeri;</p> <p>b) din motive ce nu țin de conținutul tezei, cum ar fi neîndeplinirea cerințelor minime privind publicațiile științifice înregistrate în depozite electronice internaționale, naționale și instituționale, care stau la baza tezei. În acest caz, candidatul la titlul științific poate prezenta Comisiei de susținere publică lista completată a publicațiilor științifice, fără susținerea publică repetată. După aprobarea acesteia, instituția organizatoare de studii superioare de doctorat adoptă decizia repetată de conferire a titlului și retransmite dosarul către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice în termen de un an de la data primei respingeri;</p> <p>c) din cauza identificării unor fraude științifice în conținutul tezei. În acest caz, teza nu poate fi revizuită și susținută public repetat.</p> <p>În cazurile prevăzute la lit. a) și b), dacă lucrarea de doctorat revizuită împreună cu decizia de conferire a titlului științific nu este transmisă în termen de un an autorității naționale abilitate pentru confirmarea titlurilor științifice sau solicitarea este respinsă a doua oară, titlul de doctor nu va fi acordat.”;</p>
<p>Ministerul Justiției al Republicii Moldova (aviz nr. 04/1-3254 din 24.03.2026)</p>	<p>Referitor la sbp. 1.1-1.3, întrucât se propun trei modificări cu aplicabilitate pe tot parcursul textului, acestea urmează a fi comasate într-o dispoziție unică, cu caracter general. Dispoziția va avea o parte introductivă unică, cu următorul cuprins: „1.1. pe tot parcursul textului:”, după care, în trei subpuncte distincte, se vor reda normele de modificare corespunzătoare.</p>	<p>Se acceptă</p>

	La sbp. 1.4 menționăm că, în cazul introducerii unui nou element structural, textul acestuia se redă din rând nou, ca alineat distinct. Observația dată o menținem pentru toate celelalte situații similare din proiect.	Se acceptă
	În privința noțiunii „instituție organizatoare de doctorat” prevăzute la pct. 3 ¹ lit. f) din proiectul Regulamentului, expresia „care deține dreptul legal” urmează a fi reformulată, întrucât poate genera confuzii. Dreptul legal nemijlocit nu rezultă din lege, întrucât aceasta prevede doar obligativitatea acreditării. Potrivit art. 94 alin. (11) din Codul educației, Ministerul Educației și Cercetării propune Guvernului, spre aprobare, acordarea sau retragerea dreptului de organizare a studiilor superioare de doctorat pentru instituțiile de învățământ superior, consorțiile, parteneriatele naționale și internaționale, inclusiv cele constituite cu participarea organizațiilor din sfera științei și inovării, în baza rezultatelor evaluării externe.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Pct. 3¹ lit. f) va avea următorul cuprins: „f) instituție organizatoare de studii superioare de doctorat – instituție de învățământ superior, consorțiu sau parteneriat național ori internațional, autorizată să organizeze studii superioare de doctorat, în condițiile legii, și care desfășoară programe doctorale supuse evaluării externe a calității, realizate conform cadrului normativ aplicabil;”</p>
	Deși la pct. 3 ¹ se propune completarea noțiunii „organizație organizatoare de doctorat”, în textul actual al regulamentului, așa cum se menționează și la pct. 3 din Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III , se utilizează expresia „instituțiile care organizează studii superioare de doctorat”. În acest context, este necesară revizuirea redacției actului normativ astfel încât terminologia să fie unitară.	Se acceptă
	La sbp. 1.6, referitor la norma de modificare prevăzută la pct. 7, pentru corectitudine, este necesară reformularea termenului „textul”, utilizat în primul caz, cu „cuvintele”. Or, termenul „textul” se folosește doar atunci când modificarea vizează schimbarea cumulativă a unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ.	Se acceptă
	La sbp. 1.7 și 1.8, în partea ce ține de completarea regulamentului cu pct. 7 ¹ și 7 ² , precizăm că în cazul completării unor elemente de structură consecutive se formulează o singură	Se acceptă

	<p>dispoziție de completare. Astfel, norma respectivă va fi prezentată în redacția: „1.7. se completează cu punctele 7¹ și 7² cu următorul cuprins:”. În continuare, din rând nou, se vor expune, între ghilimele, redacțiile punctelor noi propuse. Aceeași sugestie este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.</p>	
	<p>La sbp. 1.9, sintagma „va avea următorul conținut” ar trebui substituită cu sintagma „va avea următorul cuprins”, conform uzanței în redactarea actelor normative. Observația dată este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.</p>	Se acceptă
	<p>La sbp. 1.10.1, dat fiind că modificarea propusă vizează conținutul normei din partea introductivă a pct. 9, acest lucru trebuie să fie menționat expres în textul normei de modificare. Aceeași observație este valabilă și pentru sbp. 1.26.1 și 1.26.2.</p>	Se acceptă
	<p>La sbp. 1.16, privitor la redacția propusă pentru pct. 9⁶, termenul „doctorandului” urmează a fi substituit cu titulatura corectă „studentului-doctorand” conform textului actului normativ.</p>	Se acceptă
	<p>La sbp. 1.19, având în vedere excluderea cuvintelor „și aprobate prin ordin al ministrului educației” din pct. 14, se impune eliminarea și a cuvintelor „propuse de autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice”, întrucât menținerea acestora ar putea genera confuzii în interpretarea și aplicarea normei. Or, în cazul în care indicatorii de performanță științifică sunt stabiliți printr-un act normativ adoptat de Guvern, se impune indicarea expresă, prin trimitere, la acest act normativ.</p>	Se acceptă
	<p>La sbp. 1.20, atragem atenția că elementele structurale ale actului normativ se abrogă și nu se exclud. Or, potrivit procedurilor tehnice aplicabile actelor normative, în cazul suprimării elementelor structurale ale actului normativ, în proiectul actului normativ de modificare a acestuia se folosesc cuvintele „se abrogă”, dar pentru omiterea anumitor cuvinte, propoziții, fraze sau texte se folosesc cuvintele „se exclude”.</p>	Se acceptă

	Astfel, în cuprinsul sbp. 1.20 este necesară reformularea normei astfel: „1.20. la punctul 16 litera a) se abrogă;”. Observația de mai sus este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.	
	Pentru corectitudine redacțională, la sbp. 1.21, norma de modificare urmează a fi redată în felul următor: „1.21. secțiunea 2 din capitolul I se abrogă;”.	Se acceptă
	La sbp. 1.23, în partea ce ține de expunerea în redacție nouă a pct. 27, din punct de vedere al tehnicii legislative subliniem că, în cazul în care punctul se expune într-o redacție nouă, dispoziția normativă se plasează din rând nou, cu indicarea elementului de identificare respectiv. În cazul dat, pentru o facilă identificare, este necesară inserarea numeralului „27.” în debutul textului propus. Aceeași observație o reiterăm și pentru sbp. 1.25, 1.36, 1.38, 1.46, 1.51-1.52, 1.72, 1.79, 1.81 și 1.82.	Se acceptă
	La sbp. 1.26.1, pentru corectitudine în redactare și în conformitate cu regulile tehnicii legislative, se va utiliza expresia „se substituie”, în loc de „se înlocuiește”.	Se acceptă
	La sbp. 1.26.2, menționăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme sau texte, nu se utilizează indicarea acestora prin raportare la alte cuvinte. În acest context, norma urmează a fi reformulată, prin eliminarea referinței la cuvintele după care se propune excluderea sintagmei vizate.	Se acceptă
	La sbp. 1.26.5, norma privind intervenția asupra pct. 40 lit. e), referitor la substituirea sintagmei „de studii” se va conexe la norma prevăzută la sbp. 1.26.2, având același obiect de reglementare. În acest sens, proiectul urmează a fi revizuit în privința acestei modificări.	Se acceptă
	La sbp. 1.26.8, vizând modificarea pct. 40 lit. k) și sbp. 1.57.2, sintagma „se va completa” urmează a fi substituită cu „se introduce”, în conformitate cu uzanțele de redactare a normelor de redactare, atunci când o unitate lingvistică se introduce după o altă unitate în interiorul textului. Totodată, referitor la soluția normativă propusă la lit. k), precizăm că, potrivit regulilor	Se acceptă

tehnicii legislative, în cazul introducerii unui text, nu se selectează un alt text, ci se indică cuvântul după care urmează a fi introdus. Aceeași observație o reiterăm pentru toate situațiile similare din proiect.	
La sbp. 1.27, pentru corectitudine, referitor la modificarea preconizată la pct. 42, este necesară precizarea că aceasta se realizează în enunțul al doilea. Aceeași observație este valabilă și pentru sbp. 1.31.1 și 1.31.2.	Se acceptă
La sbp. 1.33.5, menționăm că pct. 71 este structurat pe litere, astfel că expresia „se completează cu următorul conținut” se va reda sub forma „se completează cu literele j) - m) cu următorul cuprins”.	Se acceptă
Suplimentar, la pct. 71 lit. k)-m), inserarea parantezelor este nejustificată și afectează claritatea textului. În acest sens, se recomandă eliminarea parantezelor și integrarea elementelor în text.	Se acceptă
La sbp. 1.55 și 1.56, întrucât se propune abrogarea a două puncte consecutive, este necesară comasarea acestora într-un singur subpunct, respectiv sbp. 1.55 cu următorul cuprins: „1.55. punctele 116 și 117 se abrogă;”. Pentru același considerent, subpunctele 1.58–1.62 ar trebui reunite într-un subpunct unic.	Se acceptă
La sbp. 1.74, sintagma „se va completa” urmează a fi substituită cu forma corectă „se completează”, în conformitate cu uzanțele de redactare a actelor normative.	Se acceptă
La sbp. 1.79, în privința redacției propuse la pct. 181, ultimul alineat, care începe cu textul „În cazurile prevăzute la pct. 181 lit. a) și b)”, urmează a fi reformulat. Întrucât alineatul respectiv face parte din structura aceluiași punct la care se face trimitere, nu este necesară indicarea punctului, ci doar a literelor vizate.	Se acceptă
La sbp. 1.80, pentru rigoarea exprimării, sintagma „se adaugă” se va substitui cu sintagma „se introduce”.	Se acceptă

	La sbp. 1.82, cratima utilizată în norma prevăzută la pct. 184 determină o întrerupere în enunț, ceea ce afectează claritatea normei. Se recomandă substituirea cratimei cu o virgulă.	Se acceptă
	La pct. 2 se recomandă eliminarea cuvântului „legale”, întrucât se aplică și prevederi subsecvente.	Se acceptă

Ministru

Dan PERCIUN